

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi
és Gyermekjóléti Intézmény

SZAKMAI PROGRAM

**Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait is ellátó
Család- és Gyermekjóléti Központ**

2019.

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
Székhely címe: 3530 Miskolc, Arany János u. 37.

Gyermekjóléti Központ/szolgálat feladatait ellátó szakmai szervezeti egységek

- Család- és Gyermekjóléti Központ
címe: 3530 Miskolc, Szemere u. 5.
- **Óvodai és Iskolai Szociális Segítők Munkacsoport**
címe: **3534 Miskolc, Fazola u. 4.**
- Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Arany J. u. 37.
- Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Kassai u. 19.
- Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Jedlik Á. u. 3/a.
- Avasi Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Szentgyörgy utca 42-44.
- Perecesi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Bollóalja u. 115.
- Települési Feladatellátási Munkacsoport (Miskolc, Arany J. u. 37.)

Szolgáltatási helyek:

Berzék	3575 Berzék, Rákóczi F. u. 55/a.
Bükkszentkereszt	3557 Bükkszentkereszt, Kossuth u. 24.
Harsány	3555 Harsány, Hunyadi u. 2.
Köröm	3577 Köröm, Rákóczi F. u. 11.
Mályi	3434 Mályi, Botond u. 5.
Nyékládháza	3433 Nyékládháza, Kossuth L. u. 47.
Ónod	3551 Ónod, Rákóczi u. 51.
Répáshuta	3559 Répáshuta, Kossuth L. u. 2.
Sajóbábony	3792 Sajóbábony, Arany J. u. 5.
Sajóecseg	3793 Sajóecseg, Széchenyi u. 27.
Sajóhidvég	3576 Sajóhidvég, Forgács u. 33.
Sajókeresztúr	3791 Sajókeresztúr, Rákóczi u. 40.
Sajósenye	3712 Sajósenye, Petőfi u. 14.

I. A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban: MESZEGYI) által működtetett Család- és Gyermekjóléti Központ intézményi környezetének bemutatása

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.), és az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme szerint meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális, gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család – és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, Megyei Módszertani Központba olvadtak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változott.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján a Közgyűlés hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 11/2013. (XI.27.) sz. Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXCVII. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásnak módosításairól, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01.01-től kiterjed a Társulás településeire.)

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

A struktúra átalakítás elsődleges célja volt, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A szervezeti felépítés biztosította a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozta az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerültek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

A 2016-os év országosan struktúraváltást hozott a család-és gyermekjóléti szolgáltatás átalakítása és a gyermekjóléti alapellátások megerősítése által.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény érintette az Szt. és a Gyvt. rendelkezéseit.

Ennek értelmében a MESZEGYI Család és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága szakmai struktúrája is átalakításra került 2016. január 1-jével új önálló szakmai egység jött létre Család- és Gyermekjóléti Központ néven az igazgatóságon belül.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének IV-38/314.195/2016 sz. határozata értelmében a védőnői és iskola egészségügyi ellátást önálló intézmény (MEFI) keretében biztosítja, így a szakterületi igazgatóságok száma 2016.05.01-től csökkent az intézményben.

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII. 31.) sz. határozata értelmében döntött a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás megszüntetéséről.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 179/2017. (X. 19.) sz. határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Miskolc Megyei Jogú város Önkormányzata közgyűlésének 118/2018 (KI.15.) számú határozata alapján Miskolc Megyei jogú Város Önkormányzata Őszi Napsugár Otthont, mint költségvetési szervet 2018.12.31. napjával az államháztartásról szóló 2011.CXCV. törvény 11. § (3) bekezdése alapján – egyesítéssel, melynek módja beolvadás –jogutódlással megszüntette. A megszüntetésre kerülő Őszi Napsugár Otthon jogutódja 2019. január 1. napjától a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

Az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást Miskolc város közigazgatási területén élők számára, valamint Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és az egyes települések önkormányzatai között létrejött feladat-ellátási szerződés alapján Berzék, Bükkszentkereszt, Harsány, Köröm, Mályi, Nyékládháza, Ónod, Répáshuta, Sajóbáony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókeresztúr és Sajósenye települések lakosai számára biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási körzete Miskolc város és a Miskolci Járás további 38 települése.

Család- és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Család- és gyermekjóléti szolgálat és Központ feladatait ellátó szervezeti egységei

- Család- és Gyermekjóléti Központ
(Miskolc, Szemere u. 5.)
- **Óvodai és Iskolai Szociális Segítők Munkacsoport**
(Miskolc, Fazola u. 4.)
- Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Arany János u. 37. – székhely)
- Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Kassai u. 19. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Jedlik Á. u. 3/a. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Avasi Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Perecesi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Bollóalja u. 115. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Települési Feladatellátási Munkacsoport-CSGYJSZ

II. Az ellátandó terület és célcsoport bemutatása

Miskolci járás demográfiai, statisztikai jellemzői, főbb társadalmi, szociális és gyermekvédelmi mutatók

A természeti erőforrásokban gazdag Északi – középhegység területén belül elhelyezkedő Miskolci járás éghajlati viszonyai, földrajzi és természeti adottságai alapján az ország egyik legváltozatosabb része. Itt egyaránt megtalálhatóak az érintetlen természeti tájak és a nehézipar (egykori) központjai. Az elmúlt évtizedekben a borsodi iparvidék – és így kiemelten Miskolc – a gazdaságpolitika kiemelt támogatását élvezte, azonban ebből az előnyből mára hátrány lett, ma az Észak-magyarországi régió és benne a Miskolci járás az ország egyik válsággal küszködő területe.

A **Miskolci járás** Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található, székhelye Miskolc város.

Ellátási terület

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Magyarország legnépesebb járása 255 042 fő lakosságával. A járás területén 55 377 fő a 0-18 éves korosztály száma a 2015 év végi adatok szerint.

A Miskolci Járásban 1 megyei jogú város, 6 város, 1 nagyközség és 31 község található. A járás lakosságának közel 2/3-a Miskolc városban él.

Járási székhelye: Miskolc

Járási illetékességi területe: Alsózsolca, Arnót, Berzék, Böcs, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Emőd, Felsőzsolca, Gesztely, Harsány, Hernádkak, Hernádnémeti, Kisgyőr, Kistokaj, Kondó, Köröm, Mályi, Miskolc, Nyékládháza, Onga, Ónod, Parasznya, Radostyán, Répáshuta, Sajóabony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókápolna, Sajókeresztúr, Sajólád, Sajólászlófalva, Sajópálfala, Sajópetri, Sajósenye, Sajóvamos, Sóstófalva, Szirmabesenyő, Újcsanáros, Varbó

A Miskolci Járásra jellemző főbb statisztikai mutatók:

Járáshoz tartozó települések száma:	39
Terület, km²:	972.8
Népsűrűség, fő/km²:	257 fő
Lakónépesség 2015 év végén, fő:	255 042
Nyilvántartott álláskeresők aránya a munkavállalási korú népességből, %:	11.6
Egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem, ezer Ft:	1843
Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma ezer lakosra:	293.5
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma ezer lakosra:	5
Óvodával rendelkező települések aránya, %:	94.9
Általános iskolával rendelkező települések aránya, %:	79.5
Középiskolával rendelkező települések aránya, %:	23.1

Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra:	121
14 év alattiak aránya, %:	14.7
15-64 évesek aránya, %:	68.7
65 év felettek aránya, %:	16.6
Óvodával rendelkező települések aránya, %:	94.9
Általános iskolával rendelkező települések aránya, %:	79.5
Középiszkolával rendelkező települések aránya, %:	23.1

A járásban az *élve születések* száma 1000 lakosra vetítve 9 fő átlagosan, a *halálozások* száma pedig 13 fő, szintén 1000 főre vetítve. A járásban tehát a természetes fogyás jelensége figyelhető meg, ami éves viszonylatban 1000 lakosra vetítve -4 főt jelent.



A miskolci járásban a népesség *korösszetétele* többé - kevésbé megfelel az országos átlagnak, azonban mind a 0-14 éves lakosság, mind pedig a 60 év felettek aránya kissé meghaladja az országos átlagot. A nemek aránya csupán kis mértékben tér el az országos átlagértékektől, a lakosság 52.5 %-a nő, 47.5 %-a férfi.

A Miskolci járásban a lakosság kb. fél százalékáa részesül *települési támogatásban*. A *nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban* részesülők száma 73.246 fő, továbbá a *nyilvántartott álláskeresők* népességből számított aránya – az országos átlagot meghaladóan - 11.3 %-ot mutat. Kiemelkedően magas a járásban a tartós munkanélküliek száma, a 180 napon túl munka nélkül élők aránya 56.3 %-os értéket jelöl a munkanélküliek körében. Jellemző még továbbá,

hogy a munkanélküliek közt legnagyobb arányban a 8 osztályt végzettek, valamint a szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek találhatóak.

A **migrációt** tekintve országos, valamint megyei viszonylatban is kiemelkedő a járásban az elvándorlási arány.

Arányaiban nem jelentősen, de szám szerint növekszik a szülő pszichiátriai betegségéből származó veszélyeztettség a járásban.

Az ellátási területen a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak aránya magasan felülreprezentált az országos átlaghoz képest. A gyermekek jelentős része anyagi és környezeti okból, lakáskörülmények miatt veszélyeztetett, magas az elhanyagolások, az iskolai hiányzások, iskolaelhagyások száma és a szenvedélybetegség jelenléte is egyre erőteljesebb.

Gyermekvédelmi helyzetkép

A Miskolci Járásban nem egyenlően oszlik el a veszélyeztetett kiskorúak száma. A település elhelyezkedéséből fakadóan, összetételétől függően, és a település várostól való távolsága szerint is változik a veszélyeztetett gyermekek száma. A veszélyeztetettség száma egyenes arányban magasabb azokon a településeken, ahol magasan reprezentált a mélyszegénységben élők száma, az alacsony iskolai végzettségűek, szakképzetlenek és munkanélküliek aránya.

A súlyos veszélyeztetettség, mely hatósági intézkedést von maga után, több okból következik be. Jelenleg a gyermekvédelmi hatósági intézkedés vezető oka az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás, mely esetben 16 év alatti kiskorút érintően nincs mérlegelési lehetőség a védelembé vétel tekintetében. Ezeknél az eseteknél nincs idő a megfelelő beavatkozásra a család-és gyermekjóléti szolgálatok részéről, mert az első jelzés általában már az 50 órát meghaladó hiányzásokról érkezik.

Más esetekben a súlyos veszélyeztetettség elhanyagolásból, nevelési hibákból és a család együttműködési készségének hiányából fakad. Egyre magasabb azon esetek száma, ahol a család az állandó lakóhely hiányában költözködő életmódot folytat és életkörülményeik egyre romló tendenciát mutatnak. Az állandóság és a megfelelő lakóköörülmények, az oktatási, nevelési intézmények hiánya a családban élő gyermekeket válságos helyzetbe sodorja, ami az ideiglenes hatályú elhelyezések vezető okaként szerepelt statisztikánkban.

Miskolc megyei jogú városban a legmagasabb a veszélyeztetett kiskorúak száma a járásban, de az itt élő kiskorúak számát figyelembe véve egyértelműen látszik, hogy az átlagnak megfelelő arányban jelenik meg a veszélyeztetettség a járás többi településéhez viszonyítva. Elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetűek által lakott, szegregált területeken jellemző a védelembé vett és nevelésbe vett kiskorúak magas száma, emellett a város lakótelepi övezeteiben is megjelennek a hatósági intézkedéssel érintett 0-18 évesek. A város egyéb területei is érintettek a gyermekvédelmi hatósági intézkedéssel, de arányaiban jóval alacsonyabb számban.

A Miskolci járásban átlagosan 2% körül mozog a védelembé vételek száma a településeken az ott élő 0-18 éves lakosság számának viszonylatában.

A járás tekintetében egyértelműen a legvesélyeztetettebb a kiskorú lakosság Köröm településen, ahol 11.3% a védelembé vettek aránya a kiskorú lakosság számához képest. Arányaiban szintén nagyon magas a védelembé vételek száma Sóstófalva településen (10%). Az átlagtól magasabb a súlyosan veszélyeztetettek aránya Sajóhidvég (5.7%), Alsózsolca (5.5%), Sajóbáony (4.7%), Sajósenye, (4.7%) és Onga (4.45%), településeken.

A tapasztalatok szerint ezeken a településeken vannak olyan településrészek, ahol egyértelmű a mélyszegénység. Az ott lakók környezete súlyosan veszélyezteti gyermekeik testi épségét,ingerszegény életmódjuk a kiskorúak lelki fejlődését akadályozza. A védelembé vételre több

okból kerül sor ezeknél a családoknál. A kiskorúak számára nem érték a tanulás, mivel családjuk a mindennapi létfenntartást is nehezen tudja megoldani, így az igazolatlan iskolai hiányzások száma a 10 év feletti gyermekek esetében rendszeresen megjelenik ezeknél a családoknál. A védelembe vételek okaként a szegregátumokban az óvodai - iskolai hiányzások mellett az elhanyagolás, a nem megfelelő higiéniai körülmények, a gyermekek nem megfelelő ellátása, táplálása, téli időszakban a tüzelő hiánya, illetve a szerhasználat jelenik meg elsősorban.

Az iskolai hiányzások egyenes következménye a család – sokszor egyetlen - bevételének, a családi pótléknak a szüneteltetése, a család anyagi ellehetetlenülése, nélkülözése. A védelembe vétel a 16 év alatti gyerekeknél az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzások esetében kötelező.

Védelembe vettek száma



18 év alattiak



A **csecsemőhalandóság** aránya - ezer élve születésre jutó 1 éven aluli elhunyt csecsemők száma – járásunkban kissé meghaladja a hazai átlagot, ugyanakkor a csecsemőhalandósági mutató idősoros alakulásában javulás figyelhető meg az utóbbi években.

A **nevelési, oktatási helyzet** vonatkozásában a Miskolci járásban megállapítható, hogy az utóbbi időben a bölcsőde és az általános iskola alsó tagozatán emelkedést mutat a hátrányos helyzetű - ezen belül a halmozottan hátrányos helyzetű - gyermekek száma.

A társadalmi devianciák közé tartozó **bűnelkövetés** alakulása komoly problémát okoz a járásban. A bűncselekmények nagy részét (80-85%-át) az anyagi haszonszerzés motiválja, de a kisebb súlyú jogsértések is jellemzők.

A Miskolci járásban élő, ellátott személyek és családok helyzetének jellemzői

A járásunkban élő, a célcsoportunkba tartozó családok döntő többsége **bevételeinek** szinte egészét a gyerekek nevelésére, illetve a legelemibb szükségletek fedezésére fordítja. Súlyos problémát jelent a hátrányos helyzetű családoknak a lakás fenntartása, valamint a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába vagy iskolába járás is nehézségeket okoz a szegény gyerekeknek.

Újra megjelent az alultápláltság, gyakran csak az óvodában vagy iskolában jutnak meleg ételhez a gyermekek.

A közműtartozás az egyik legerősebb kényszerítő tényező arra, hogy a szülők **uzsorakölcsönhöz** folyamodjanak. A szegény gyerekes családoknak már negyede vett fel ilyen kölcsönt.

A járásban egyre több olyan település van, ahol semmiféle munkalehetőség nincs. A szegények többsége ugyanazokban a lemaradó térségekben él, gettószódó környezetben lakik.

A **tartós munkanélküliség** mentálisan tönkreteszti a periferezáltak nagy többségét. Néhány év után nehéz, szinte lehetetlen visszavezetni őket a munkához; a foglalkoztatottság jelenlegi szintje mellett ez törvényszerű. Erőteljesen megjelennek az alkoholproblémák a térségben, nőtt az öngyilkosságok száma az utóbbi években.

A szegény gyerekek között a nagycsaládban élők aránya 45 százalék. Továbbá a gyermekes családok 41%-a, nagycsaládosok 60%-a, az egyszülős csonka családok 45%-a **szegény**.

A jövedelmek egyenlőtlen elosztása azt is jelenti, hogy a gyermekes családokban élők 32 százaléka a legkisebb jövedelmű ötödben él, és csak 12 százalékuk jut el a legmagasabb jövedelmi ötödig. Ha csak a gyermekeket nézzük, az arányok még szélsőségesebbek: a gyerekek 60 százaléka él a két alsó ötödben, a **legszegényebbek** között. A szegénység tehát első rendben jól érzékelhető jövedelemhiány, amely a 2, de főként a 3 és több gyerekesek családjában válik súlyossá.

Ehhez adódik az **elszegényedő „alsó középosztály”**, amelynek tagjai minden erővel igyekeznek elkerülni a szegénységet, de a pénzbeli jövedelem szűkössége miatt egyre több napi gonddal küzdenek, tartozásaik keletkeznek a közüzemi díjak és a bankrészletek fizetésénél is.

Jellemző a járásra, hogy átlagosan egy családból két gyermek került valamilyen formában kapcsolatba a **gyermekvédelmi alap- és szakellátással, valamint a gyámhatósággal**. Egyre fiatalabb korban és egyre nagyobb számban kerülnek **deviáns** szubkultúrába a fiatalok. A gyermek- és fiatalok bűnözése társadalmi és pszichológiai okokra vezethető vissza. A fiatalok bűnözésének hátterében személyiségük fejlődési irányát meghatározó okok állnak, melyek leggyakrabban a szülők munkanélkülisége, alkoholizmusa, bűnöző életmódja, eltartási problémák, a helytelen és következtelen nevelés, valamint az érintett rossz baráti környezete illetve alacsony műveltségi színvonala. A gyermekkorú jogsértők túlnyomó hányada továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények kategóriájába tartozó lopások, kisebb körük a közbiztonságra veszélyt jelentő személy elleni bűncselekmények elkövetésében vett részt. Ezek

a gyerekek az általuk elkövetett cselekmények súlyával sokszor nincsenek tisztában, azokat gondolkodás nélkül, ösztönszerűen követik el.

Továbbá jellemző, hogy sok esetben erőteljes a **családi kapcsolatok** sérülése, a család diszfunkcionális működése. Elmondható, hogy az ellátott célcsoport jelentős részének családi élete dezorganizált, nem teljes családban nevelkednek ezeknek a gyerekeknek a többsége. Ha mégis teljes a családmódel, akkor jellemzően nem megfelelő nevelési módszereket alkalmaznak a szülők, sokszor nincsenek is megfelelő eszközeik a gyerekek neveléshez, nem állítanak megfelelő modellt, sok esetben sérült, torz normarendszert adnak át gyermekeiknek (ahogy annak idején nekik is a szüleik), ezzel újratermelve a problémát.

A fiatalkorúak esetében a kortárs kapcsolatok minősége döntően befolyásolja a társadalmi beilleszkedést. A másodlagos szocializációs közeg az utóbbi évek értékvesztett, rohanó társadalmában egyre nagyobb teret nyer, főleg az alacsony szociokulturális közegben, szegregált, telepszerű lakókörnyezetben, ahol a család nem tud megfelelő mintát állítani a fiatalkorúak elé, az oktatási rendszer pedig nincs felkészülve a hátrányos helyzetűek integrációjának elősegítésére. A fiatalok a negatív mintát követve válnak felnőtté. Az alapvetően rossz érvényesülési technikájuk következtében felnőttkorban a rossz baráti környezet második helyen áll a kriminogén tényezők vizsgálatánál.

Területenkénti jellemzők

Miskolc- Északi városrész

Bábonyiérc, Rózsás dűlőtől - Bandzsalgó dűlőig behatárolt külterület, Jókai lakótelep, Martin Kertváros, Selyemrét, Szondi György telep - Csorbatelep, Szentpéteri kapu, Szirma, Vologda, Víkendtelep, Zsarnai telep - Repülőtér;

Az esetek jelentős hányada a külterületi részekből (Ágazat dűlő, Forrásvölgy, Bábonyiérc, Rózsás dűlő) kerülnek ki. Az ott élő emberek jelentős része mélyszegénységben él. Ezek a családok általában nagycsaládosok, több gyermeket nevelnek, fő bevételi forrásuk a gyermekek után járó családi pótlék. A szülők aluliskolázottak, bejelentett munkaviszonnyal általában nem rendelkeznek, ha dolgoznak is azt nem hivatalos módon teszik. Tanulásra nem ösztönzik gyermekeiket, mivel számukra nem érték a tanulás, a képzésen való részvétel. Az adott külterület élesen elválk a település többi részétől, területet és az itt élő családokat a többségi társadalom negatív jelzőkkel illeti, az itt élő családok nem saját döntésük alapján, hanem valamiféle (gazdasági, adminisztratív, anyagi) kényszer hatására költöztek ide. Többségében roma származásúak. Megélhetésük: Családi pótlék, gyes, közmunka.

Problémák: igazolatlan iskolai hiányzás, nem megfelelő lakókörülmények, bűncselekmény elkövetése, szabálysértés, drog használat magatartásproblémák, nevelési probléma, kortárs csoport negatív hatása, a szülők életvitele

Megjelenő új probléma:

Egyre több 16 éven aluli grávida megjelenése

Miskolc – Belváros

Belváros, Győri kapui városrész, Békeszálló-üveggyár, Tetemvár, A **belváros** sűrűn lakott terület, lakótelepekkel, családi házas övezettel tarkítva. Gyermekvédelmi szempontból legkritikusabb terület a **Tetemvár**. A szennyvíz az utcán csordogál, az épületek dűledezettek, romosak, nagy többsége borospincére- borháznak épült. Jellemző, hogy egy 90nm-es udvarban álló 2-3 pici épületben 12-15 fő is lakik. Nem jobb a helyzet a **Bodótetőn** sem. A házak távol esnek a tömegközlekedési eszközök útvonalától, orvosi rendelőktől, iskoláktól, óvodáktól.

Az esetek nagy többségében a veszélyeztető tényezők, a szülők magatartása, alkoholfogyasztása, a gyerekek fizikai- lelki bántalmazása, a gyerek testi – lelki elhanyagolása, a lakáskörülmények, csavargás, bűnelkövetés, és egyéb rendbontás vezet a hatósági intézkedésekhez.

Előfordul még magas iskolai igazolatlan hiányzás, iskolai kirekesztés, erőszak, nem megfelelő higiéniai körülmények, illetve testi, lelki, fizikai, és szexuális bántalmazás.

Az esetek számához viszonyítva elenyésző alkalommal, de esetmenedzselés szempontjából legnehezebben megszüntethető veszélyeztetésként jelennek meg a kapcsolattartási konfliktusokból adódó súlyos helyzetek.

Megjelenő új problémák:

Egyre fiatalabb korosztály követ el szabálysértést, illetve bűncselekményeket.

Lányok által elkövetett fizikai erőszak, ami eddig inkább a fiukra volt jellemző.

Miskolc – Déli városrész – Avas

Tapolca, Pingyom, Avas, Csermőke

A területen élő, hatósági intézkedéssel érintett családok többsége egy-két gyermeket nevel, kevés számban fordulnak elő a kliensek között többgyermekes családok. A hatósági intézkedések okai a terület gyermekvédelmi jellemzőit képezik le. Ezek között az alábbi problémátípusok jelennek meg főként:

- a gyermekek fizikai, lelki elhanyagolása, amely a szülők, család életvitelében jelentkező devianciák miatt keletkeztek.
- anyagi problémák, amelyek megélhetési és lakhatási krízissel, munkanélküliséggel párosulnak
- a tankötelezettség elmulasztása, mint leggyakrabban megjelenő problémátípus, egyrészt a gyermekek deviáns viselkedéséből, másrészt nevelési problémákból adódik
- új problémátípusként jelennek meg a kapcsolati és a kapcsolattartásból adódó konfliktusok, fenyegetések, amelyek a gyermekeket, komoly lelki bántalmazásnak teszik ki.
- kiskorú általi bűnelkövetések

Megjelenő új probléma:

a családi kapcsolatokon belüli erőszakos viselkedés, valamint a kapcsolattartási problémák, amelyek következtében a kiskorúak lelki bántalmazásnak vannak kitéve.

Miskolc – Diósgyőr – Vasgyár

Vasgyár – Számozott utcák- Lyukó - Ózugró- Gulyakút- Kishajtás- Herceghajtás- Pocem – Császárhegy

Lyukó - Vasgyári szegregátum Miskolc legnagyobb telepi, illetve külterülete. A családok Lyukóban főként hétvégi házakban, a Vasgyárban pedig az egykori munkáskolónia ingatlanjaiban élnek. A mélyszegénységben élő, több szempontból hátrányos helyzetben lévő családokra munkanélküliség jellemző, alkalmi munkavállalásból valamint a gyermekek után járó támogatásokból GYES, családi pótlék) tartják fent magukat.

Az esetek nagy többségében lelki elhanyagolás volt a jellemző (megfelelő nevelés hiánya, szocializációs hiányosságok, iskolai, óvodai hiányzások, nemtörődömség). A szegénység, mint meglévő probléma szinte minden esetnél fent áll. Fizikai bántalmazások főleg közvetett szerepben jelentek meg a gyermekek életében (szülői konfliktusok, verekedések). Jellemzőek még szülői deviáns viselkedések (alkohol, drog, bűnözés), illetve a vándorló életmód, mely a gyermekek hajléktalanságának kockázatával jár.

Megjelenő új problémák: a meglévő problémák halmozódása

Miskolc - Pereces – Diósgyőr-Lyukóvölgy

Pereces- Kilián-, Diósgyőr – városrész, Alsó-, Felsőhámor, Lillafüred, Lyukó – Pünkösdhegy – Gulyakút – Jónáshegy -Koncsorgó - Szarkahegy

Lyukóvölgy a város egyik legszegényebb külterülete, egy része tömegközlekedéssel (busszal jól megközelíthető), egy része viszont nehezen megközelíthető (csak gyalogos, illetve gépkocsival, amit az intézmény biztosít számunkra). A családoknak, illetve a gyerekeknek sok esetben több kilométert kell gyalogolniuk a buszmegállóba a nem megfelelő útviszonyokban (zúzott kő, sár). Iskolákból sok esetben kapunk jelzést, hogy a gyerek később, sárosan megy be iskolába, ilyenkor felhívjuk a pedagógusok figyelmét, hogy milyen körülmények között jut el az iskolába.

A családok nagyon nehéz anyagi körülmények között élnek. A házakban vezetékes vízhálózat nagyon kevés helyen van, kútról hordják a vizet.

A családok többsége a gyermekek után járó ellátásokból élnek (GYES, családi pótlék). A legtöbb munkahelyet biztosító munkavállaló a Városgazda.

Legjellemzőbb problémák főleg Lyukóvölgyben a környezeti és lakásviszonyokból fakadó problémák. Súlyos gondot jelent, hogy a térségben nincs megoldva mindenhol a megfelelő szemétszállítás, ezért a gondozott családok nem tudják hova tenni a sok szemetet. Emiatt az út mellett lévő bokrok sok helyen szemetesek, ill. a családi házakhoz tartozó udvarokon is halomban áll a szemét.

Minden évben jellemző probléma szokott lenni az 50 óra feletti igazolatlan hiányzások száma, ami többnyire nevelési problémák miatt szokta felütni a fejét. Hiányzik a kellő szülői kontroll és a tanulás pozitív értéként való elfogadása. A gondozott családok, nem gondolják, hogy kitörési lehetőség rejtőzne a tanulásban, ezért a gyermekeiket nem járatták megfelelő módon iskolába.

Megjelenő új problémák:

Egyre több az olyan eset, amikor valaki a rokonok közül jelzést tesz a gyámhivatalba, többnyire alaptalanul megvádolva különböző féle veszélyeztetésekkel a gyermekeket nevelő anyát. Az is előfordul, hogy elvált szülők közötti konfliktus miatt egymás ellen indítanak eljárásokat, többek között a gyámhivatalnál is védelembe vételi eljárást.

Bükkszentkereszt – Répáshuta

Bükkszentkereszt – Répáshután jelenleg nincs eset, tavalyi év folyamán voltak védelembe vettek, de lezárásra kerültek.

Pitypalatty völgy - Sajóbáony

Sajóbáony, Parasznya, Varbó, Radostyán, Kondó, Sajólászlófalva, Sajókápolna

A völgy településein minimális a hatósági intézkedéssel érintett kiskorúak száma, az esetek jelentős része Sajóbáony településen jelenik meg.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák a gondozott esetek tekintetében:

- szülők, család életvitele: antiszociális viselkedés, negatív példa mutatása, szenvedélybetegségek, megromlott párkapcsolatok, verbális agresszió
- nevelési probléma: nem állítanak fel szabályokat, nincsenek elvárások, a gyermekeknek mindent szabad! Sajnos előfordul, hogy a gyermek képzetesebb, mint szülei, így a gyermek „neveli” a szülőt.
- Elhanyagolás: súlyos testi, lelki elhanyagolás. Ezekre a szülőkre jellemző, hogy gyermekeikkel nem töltenek minőségi időt, érzelmileg távol maradnak tőlük, nem mutatják ki szeretetüket feléjük ezáltal a gyermek sérül. Együtt vannak mégis távol egymástól, hiszen nincs megfelelő kommunikáció közöttük. A gyermeket nem dicsérik, nem biztatják, nincs pozitív megerősítés, mindez egészséges fejlődésükre negatív

hatással van. Testi higiéniájuk nem megfelelő, nem tisztálkodnak, ruházatuk hiányos, piszkos.

- Iskolai hiányzás, ami Sajóbáonyban többször azért gyűlt össze, mert kirekesztették, bántalmazták a gyermeket.
- Bűnelkövetés: Sajóbáonyban a 12-16 éves korosztályra jellemző viselkedés. Mélyszegénységben élő családok gyermekei bűncselekmények elkövetésével (lopás) próbálnak maguknak jobb élethelyzetet teremteni.

Megjelenő új problémák:

Óvodáskorú gyermek védelembe vétele igazolatlan hiányzás miatt. Még nem fordult elő, hogy óvodából hiányzás miatt jeleztek volna.

Bócs – Ónod- Sajólád

Bócs 2863 lakossal rendelkezik, ennek 8 %-a tartozik roma kisebbségi csoporthoz a statisztika szerint. Ők többnyire a település szegregált utcáiban élnek. Bócs településen hat védelembe vett család volt a tavalyi évben, ez hét gyermeket érint. A legfőbb veszélyeztető tényező, védelembe vétel oka négy esetben családon belüli, vagy egyéb erőszak volt:

- az édesapa megütötte lányát
- a nagyobbik testvér bántalmazta öccsét, két esetben
- az egyik fiatalos az iskolában inzultálta lány osztálytársát
- családapa az édesanyát tettelesen bántalmazza kiskorú gyermekei előtt

Sajólád lakossága 2800 fő körül van, ebből 5 % vallja magát roma származásúnak. Három egymás melletti utcában rendeződik a kisebbségi lakosság, házaik, portáik viszonylag rendezettek.

A veszélyeztetett gyermekek száma 9 fő, akik a tavalyi évben védelemben voltak. A legjellemzőbb probléma, a védelembe vétel oka az iskolai hiányzás volt. Meglepő módon ezek a hiányzások a helyi általános iskolában történtek. Gyakran a szülő nem tudott ezekről a hiányzásokról, mert a gyermek elmegy az iskolába, de lehetőség adtán elszökik. Egy kirívó eset van, ahol a már 15 éves gyermek még alsó tagozat 3. osztályába jár, jelenleg már magántanulónaként. Ebben az esetben eszköztelenség mutatkozik mind az esetmenedzser, mind a gyámhivatal felől, mivel a szülőnél nem értünk el eredményt a gyermek iskolába járásával kapcsolatban.

Ónod település lakossága közel 2400 fő, ebből 4% vallja roma nemzetiségűnek magát. A kisebbségi lakosság itt sem szórtan él, két hosszabb, a településhez képest, szélen elhelyezkedő utcában laknak. A két utca rendezettségű mondható, nincs köztük kimagaslóan elhanyagolt porta. Az itteni lakosok alacsony szociokulturális háttérrel rendelkeznek az iskolázottságukat, foglalkoztatottságukat tekintve.

Ónodon a veszélyeztetettség legfőbb okai:

- az iskolai hiányzás, ez leginkább már a szakiskolákban jellemző,
- előfordult három esetben a bevásárló központokból történő lopás
- a legújabb, garázdaság vétségű elkövetés miatti jelzés, itt is a kivilágítatlan kerékpáros közlekedés volt, ez két esetben fordult elő Ónodon.
- családon belüli erőszak két esetben történt, a családfő az anyát fizikailag bántalmazta gyermeke előtt
- egy esetben az élettárs felgyújtotta a család házát
- egy alkalommal az iskolában akadtak súlyos magatartási gondok, amikor a tanárral szemben lépett fel agresszívan két testvérpár.

Megjelenő új problémák:

Sajóladon (de más településen is), a súlyos magatartási gondok az iskolában.

Sajóhidvég – Hernádkak

Sajóhidvég község infrastrukturális ellátottsága, közművesítése folyamatosan gyarapodott az évek során, mára már teljesen ellátott. Sajóhidvég lakosságának 86%-a magyar, 14%-a cigány nemzetiségűnek vallja magát.

Sajóhidvég településen a hatósági esetek egy területre koncentrálódnak, a település szélén lévő régi "szocpol-os" lakásokból álló szegregált területre. Itt nincs vezetékes víz, a lakók a kútról hordják a vizet.

Hernádkak település Miskolctól 12 km-re található Szerencs irányában a 37. számú főút mellett. A Hernád folyó választja ketté. A kisebb településrész ún. Belegrád néven ismert. Az itt élők előnyösen ötvözhetik a városi és falusi élet előnyeit. A település infrastruktúrája jó, a vezetékes ivóvíz-, a szennyvíz-, az internet-, a kábeltévé- és a gázhálózat kiépített. Önálló nyolc osztályos általános iskolával és 3 csoportos óvodával, orvosi rendelővel és védőnői körzettel rendelkezünk.

Mindkét településen probléma az iskolakerülés, jellemzőbb Sajóhidvégen a mélyszegénység, a szülői elhanyagolás, a szerhasználat mind a fiatalok, mind a szülők esetében, továbbá felmerült még a fizikai bántalmazás is, mint veszélyeztető tényező.

Egyre gyakoribb a gondozatlan várandósság, illetve az újszülött nem haza adhatóvá nyilvánítása, valamint a fiatalok várandósság.

Onga – Arnót – Újcsanáros

Onga és Arnót települések Miskolchoz közeli jó infrastruktúrával rendelkező népszerű lakóhelyek, mely a vidéki környezetre vágó városból kiköltöző családok körében népszerű váltak az elmúlt évtizedekben. A gyermekvédelmi hatósági intézkedéssel érintett kiskorúak a települések külső, szegregált részein élnek, ahol nincs bevezetve a víz, illetve a gázszolgáltatás. Újcsanáros település maga is szegregált zsáktelepülés.

2017-ben Ongán leginkább veszélyeztető tényező a magas óraszámú igazolatlan iskolai hiányzás, mely inkább a 14 életévüket betöltött, de még általános iskolába járó kamaszok körében jellemző. A másik veszélyeztető tényező a kliensek tekintetében a sok kiskorú gyermek neveléséből, ellátásából, gondozásából adódó nehézségek. A családok nem tudják megfelelő körülmények között nevelni gyermekeiket. Sok családban 5-9 kiskorú gyermek is van, az újszülött kortól egészen a kamaszkorig, ennyi korosztállyal a szülők nem tudnak lépést tartani, ezért a gyerekek szinte magukat nevelik, vagy egymást. A szülők Ongán jellemzően a közmunkaprogramban dolgoznak, azok nem, akik valamilyen oknál fogva egészségkárosodásuk miatt nem tudnak dolgozni, de ezek a szülők is alkalmi munkát vállalnak. Az is bevett szokás, hogy a település szegregált részén élő főként férfiak, Dunántúlon vállalnak építkezéseken munkát, hogy nagycsaládjukat el tudják tartani. Ilyenkor a fiatal anyákra marad a sok gyerek ellátása, besegít a rokonság, de sok esetben ez sem elég.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák a gondozott esetek tekintetében:

1. Fizikai elhanyagolás, anyagi-megélhetési nehézségek
2. tankötelezettség elmulasztása
3. életviteli problémák
4. nevelési problémák, beilleszkedési nehézségek, lelki elhanyagolás, elégtelen lakáskörülmények

Megjelenő új problémák:

Általános iskolás gyermeknél folyamatos iskolakerülés, 2016. évben nem volt szabálysértés (lopás) miatt védelembe vett fiatakorú, 2017. évben 3 esetben is indult eljárás.

Felsőzsolca

Három folyó, a Bódva, a Sajó és a Hernád völgyeinek metszéspontjában fekszik, Miskolctól 4 km-re. 45

A családi házas, kertvárosi jelleg, folyamatosan vonzza a letelepedni szándékozókat. A város fejlődésének záloga a mindenkori nyitottsága volt, mellyel befogadta a közeli és távolabbi településekről ide költöző családokat, akik rövid idő alatt beilleszkedtek. A település lakosságának 91%a magyar, 9%, a roma nemzetiségűnek vallja magát.

Oktatás

A település közoktatási intézményei egyházi és önkormányzati fenntartás keretében találhatóak. Az általános iskolai feladatellátás 2013. január 1-jétől állami fenntartásba került. Felsőzsolcán azonban az általános iskolai feladatokat egyházi fenntartású intézmények látják el. Ez sokszor okoz gondot az iskolai beiratkozásnál, hiszen az egyházi iskolák kötelező felvétele a körzetben lakók tekintetében minimális. Így sok esetben történik diszkriminatív intézkedés egy-egy nehezebben kezelhető gyermekkel és családjával szemben. Az egyébként is nehéz helyzetben lévő családok még nehezebb helyzetbe kerülnek egy távoli miskolci iskola kijelölésével gyermekük számára.

Ez nem segíti az iskolai hiányzások megszüntetését és az iskolai lemorzsolódást is növeli.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák a gondozott esetek tekintetében:

- Fizikai elhanyagolás, anyagi-megélhetési nehézségek
- tankötelezettség elmulasztása
- életviteli problémák
- nevelési problémák, beilleszkedési nehézségek, lelki elhanyagolás, elégtelen lakáskörülmények

Legjellemzőbb problémátípusok, hatósági intézkedések fő okai:

Fizikai elhanyagolás, illetve tankötelezettség elmulasztása.

Sóstófalva – Gesztely – Újharangod

Sóstófalva településen a védelembe vett gyermekek kivétel nélkül mind óvodáskorúak, településen nagy a szegénység, munkanélküliség, szülők alacsony intellektusúak így gyermeknevelési problémákkal küzdenek. Két család esetében áll fenn a nevelésbe vétel, ők már régóta vannak a rendszerben, kapcsolattartás zökkenőmentes, de nagyfokú szegénység, lakás és életviteli problémák miatt hazagondozásról egyik esetben sem beszélhetünk. Ideiglenes hatállyal elhelyezve két 16-17 éves fiú van, ők 1 éve szökésben vannak. **Újharangod** településen a védelembe vett gyermekek kamaszkorúak, iskolai hiányzás dominál. Ennek oka, hogy a zárt közösségből kikerülve nem tudnak beilleszkedni egy új közösségbe, továbbá az elzárt településről nehezen tudnak Miskolci iskolába utazni. Szintén nagyfokú a szegénység, munkanélküliség és minden családban jelen van a lakásprobléma is. (több család egy házban szűkösen). 2017 januárjában egy családnál volt azonnali intézkedés, 4 gyermeket érintett. Az egy év alatt 3 gyermek családba fogadással nagyszülőkhöz került, egy gyermek nevelőszülőnél lett elhelyezve. **Gesztelyben** szintén a kamaszkorú védelembe vettek túlsúlyban, iskolai hiányzás miatt. Ebben a körben lányoknál gyakori a várandósság. Ezekben az esetekben egy-két kivételtől eltekintve az újszülöttek nevelőszülőkhöz kerültek.

Összességében iskolai hiányzás, csavargás, fiatakorú lányok elhanyagolt terhessége, szegénység és elhanyagolás, ami jellemző az ellátott településeken.

Emőd – Bükkaranyos – Kisgyőr - Harsány

Emőd lakosságának 98%-a magyar, 2%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát a 2001-es népszámlálás adatai szerint. Ma 10 %-ra tehető a roma nemzetiségű lakosok aránya. Etnikailag szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs a településen, de kolóniák vannak, ahol összpontosul a nemzetiségi lakosság.

Bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet nincs a településen, így a munkaerő-piacra visszatérő nőknek nincsen lehetőségük három év alatti gyermekük helyben történő elhelyezésére. Bükkaranyos, Kisgyőr és Harsány a megyeközpontokhoz közel eső bükki települések, melyek gyönyörű természeti környezetben helyezkednek el. Gyermekvédelmi szempontból nem tartoznak a veszélyeztetett települések közé, bár Kisgyőr településen a védelembe vett kiskorúak száma a lakosság arányához viszonyítva átlagosnak vagy annál magasabbnak mondható.

Legjellemzőbb problémátípusok, hatósági intézkedések fő okai a településeken:

Kiskorú bűnelkövetése, igazolatlan hiányzás, szülői együttműködés hiánya, higiénés probléma, alkoholprobléma, bántalmazás, szexuális erőszak, anyagi problémák, kiskorúak felügyelet nélkül hagyása, kábítószer használat, igazolt hiányzások magas száma, párkapcsolati probléma, nem megfelelő lakhatás, kiskorú gravida, egy esetben nevelésbe vett (szökött) kiskorú gravida ott tartózkodik az egyik családnál.

Megjelenő új problémák:

Kiskorúak bűnelkövetése, ami egy esetben kiskorú sérelmére elkövetett szexuális kényszerítés. A családon belül megjelenő alkoholprobléma és ennek következményeként a szülők közötti bántalmazás, gyermekek fizikai elhanyagolása. Az alkoholprobléma több esetben felmerült az anya illetve mindkét szülő vonatkozásában.

Szirmabesenyő, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Sajósenye, Sajóvámos, Sajópálfala

Szirmabesenyő Sajópálfala vonalon az igazolatlan iskolai hiányzáson túl, inkább a gyermekek deviáns viselkedéséből adódó okok miatt kellett hatósági intézkedést kezdeményezni, megélhetési nehézségek csekély esetben voltak az okok között.

Megjelenő új problémával nem jelentkezett, de a 15 éves korosztálynál aggasztó, hogy a kamaszkorukból adódó problémák kezelésében („öntörvényűek”) és megoldásában a szülők teljesen felkészületlenek, tehetetlenek és a gyermekvédelmi rendszer sem tud hatékony segítséget nyújtani a gyermekek és a szülők részére.

A 2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők szempontjából, egy nagyon széles skálán mozgó problémák jelentek meg. A teljesség igénye nélkül a leggyakoribbak voltak:

- A mélyszegénységből adódó anyagi problémák, amik a gyermekek ellátását és gondozását befolyásolták, ügyintézéshez szükséges utazások megoldását.
- Kiskorú terhesség és/vagy az anyaszerep kialakulatlansága.
- Problémás gyermekek (SNI, pszichés zavarok stb.) gondozása és nevelése.
- Iskolai hiányzások, nagyrészt a 13-15 éves korosztálynál.
- Szülők szenvedélybetegségéből adódó gyermekek elhanyagolása.
- Szülők felkészületlensége a kamasz gyermekük kezelésében.
- A család élethelyzetében történt változások, amelyek krízishez vezettek.
- Szülő mentális betegsége.
- Folyamatos költözésekből, a vándorló életmódból adódó problémák.

Alsózsolca

Alsózsolcára jellemző probléma: tömeges, generációk óta tartó munkanélküliség, a közmunkaprogram kudarca, spontán szegregáció. A helyi „cigány iskolaként” ismert intézmény volt igazgatója szerint a városban „szétesett a társadalom”, ezért érzik úgy sokan, hogy ők

senkire nem számíthatnak, senkitől sem függenek és így „gátlástalanná válnak”. Elsősorban „5-6 problémás családdal van gond”, akik nagyrészt nem is tősgyökeres alsózsolcaiak, hanem a 2010-es árvíz idején költöztek a városba.

A „tanyában” és a telepen („Citromsziget”) élő családokat a főút választja el egymástól. Vízet a közkútról hoznak, általában sparhelt-el fűtenek és azon is főznek. Nagyon sok családnak még kinti WC-je sincs. Téli időszakban problémát okoz a tűzifa beszerzése. Jellemzően nem vesznek sok tűzifát, mert a szomszédok ellopják egymástól. Nagyon kevesen dolgoznak, általában a GYES és a családi pótlék a fő bevételi forrás. Egyre több a családok közötti viszály, a tanyában élő családok elmondása alapján az irigység a fő indítéka annak, hogy összeverekednek, macheta-val, baltával mennek egymásnak.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák:

- Anyagi, nevelési problémák, szülők, család életvitele, magatartási problémák. Családi konfliktusok is egyre gyakrabban fordulnak elő.
- kortárs csoportok negatív hatásai egymásra
- iskolai hiányzás
- szabálysértések elkövetése (garázdaság, lopás)

Megjelenő új problémák:

A kamaszoknál előfordulnak csavargások, ismeretlen helyen tartózkodnak, a szülők beleegyezése, tudta nélkül mennek el otthonról.

Hernádnémeti

Az Északi-középhegységben, a Hernád folyó bal partján, Miskolctól 14 km-re kelet-délkeletre található. A település lakosságának 86%-a magyar, 14%-a cigány nemzetiségűnek vallja magát. Hernádnémeti kertvárosi jellegénél fogva népszerű a városból kiköltözők körében. Szolgáltatásokkal bőségesen ellátott település a lakosságszámához képest.

A hatósági intézkedésekkel érintett kiskorúak a település ugyanazon részén laknak, a település peremén pár utcányi területen. Ezekre a családokra is jellemző a vándorló életmód, több generáció együttélése, a fekete munkavállalás. Lakóhelyükön a víz nincs bevezetve, problémát jelentett a területen az áram illegális vételezése.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák közül a nevelési, életviteli problémákat, családi konfliktus, lelki-fizikai elhanyagolás, iskolai hiányzás, drogfogyasztás, fogyatékoság, magatartás - viselkedési problémát és tanulási zavart kell megemlíteni.

Legjellemzőbb problémátípusok, hatósági intézkedés fő okai:

- drogfogyasztás
- fizikai-lelki elhanyagolás
- bűncselekmények
- magatartás-tanulási zavar
- iskolai hiányzás

Köröm - Berzék

A két település közül egyértelműen Köröm településen jelennek meg a gyermekvédelmi hatósági esetek jóval nagyobb százalékban. A község helyzete jelenleg igen nehéznek mondható, sem helyben, sem a környéken nincs munkalehetőség, a munkanélküliek száma egyre emelkedik. A település legnagyobb foglalkoztatója az Önkormányzat és intézményei. Köröm településen gyermekvédelmi szempontból nagyon súlyosan veszélyeztető körülmények között él számtalan család a település szegregált telepi környezetében.

A telepen jellemzőek az elégtelen lakáskörülmények, több generáció együttélése minimális mértékben, ezáltal a testi higiénia hiánya, fertőzések megjelenése.

Hatósági intézkedésekre korábban még főleg az 50 órás hiányzás miatt tettünk javaslatot, ez ebben az évben lecsökkent. Az iskola és óvoda jobban odafigyel a családokra, hogy ne vonják

meg a nehéz anyagi körülmények között élő családoktól az iskoláztatási támogatást. Továbbá a kiskorúak többsége betöltötte a 16. életévét, ezért az ő esetükben folyamatosan a megszüntetésre történt javaslatétel.

Anyagi problémák miatt is jelentős számú család került be látókörünkbe. Többször jelenik meg a névtelen levelek tartalmában a szülők drogfogyasztása, alkoholfogyasztása. Berzék településen arányaiban kevesebb az eset, de a település lakosságszámához képest itt is átlagos a hatósági intézkedéssel érintett száma. Itt is jellemzően az elhanyagolás és az elégtelen lakáskörülmények okozzák a veszélyeztetettséget.

Megjelenő új problémák:

Az elégtelen táplálás. Egy kicsi baba csökkenő súlya hívta fel a védőnő figyelmét arra, hogy a negyedik gyermekét vállaló anya észre sem vette, hogy nincs elég anyateje Berzéken.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a családok és gyermekek helyzetének javítását, melyet a MESZEGYI, Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait is ellátó Család- és Gyermejjóléti Központjának működtetésével biztosít.

III. A Család- és Gyermejjóléti Központ/Család- és gyermekjóléti szolgáltatás célja, feladatai

A 2016. január 1-jével hatályba lépett Szt. és Gyvt. módosítás, valamint a szakmai tartalmak – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben (továbbiakban: NM Rendelet) történő – újraszabályozása megteremtette annak keretfeltételeit, hogy a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrált szervezeti keretben, összehangolt szakmai tartalommal működjön.

Az integrált szervezeti struktúra és a szakmai tartalmak összehangolására való törekvés utat nyit a rendszerszemléletű gondolkodásnak és biztosítja a rendszerszemléletű szolgáltatás keretfeltételeit.

Célunk, hogy egymásra épülő szolgáltatási struktúránk biztosítsa a hozzánk forduló személyek hatékony szakmai segítségét hosszú távon, illetve - a jelzőrendszer által továbbított - a szolgáltatást igénybe vevő veszélyeztetett gyermekek és családok helyzetére minél rövidebb időn belül megoldás szülessen a szociális munka eszközeinek alkalmazása által.

Működést meghatározó alapelvek

Szubszidiaritás elve: Az intézmény szolgáltatásait a helyi igényekre reagálva, az ügyfelek életteréhez lehető legközelebb nyújtja. A szolgáltatás nyújtásakor figyelembe veszi az egyes területeken élők szükségleteit, igényeit.

Nyitottság elve: az egyének, csoportok, közösségek közvetlenül kereshetik fel vagy a területen működő intézmények/szervezetek javasolhatják a kapcsolatfelvételt. Az intézmény szolgáltatását bárki igénybe veheti.

Önkéntesség elve: az intézmény az ellátottakkal, az önkéntesség elvével alakít ki kapcsolatot. Működése szolgáltató jellegű. Az együttműködés és a szolgáltatás igénybevételének alapja az ellátottakkal közösen meghatározott célok elérése, megvalósítása. A munkatársak az ellátottak érdekeit képviselve tevékenykednek, az érintett személy, illetve törvényes képviselője

hozzájárulásával és együttműködésével intézkednek, kivéve, ha súlyos veszélyeztetettség, elháríthatatlan akadály, vagy sürgős szükség áll fenn.

Egységes szakmaiság elve: az intézmény a hozzá önként forduló, jelzőrendszeren keresztül vagy hatósági megkeresés útján kapcsolatba kerülő ellátottakkal lehetőség szerint a probléma és az azt fogadó segítő, szakmai kongruenciája alapján foglalkozik. A családgondozás, tanácsadás, illetve a nevelés-gondozás egységes szakmai alapelvekkel történik, a különböző típusú ügyekre érvényes visszajelzési és adminisztrációs kötelezettségek figyelembevételével.

A személyiségi jogok védelmének elve: a munka során a munkatársak tudomására jutott – az ellátottak személyiségi jogait érintő – adatok és tények nyilvántartására és kezelésére vonatkozóan, kötelező az adatok védelméről szóló törvényben és a Szociális Munka Etikai Kódexében megállapított alapelvek betartása. Minden ember méltóságának, értékeinek, jogainak, céljainak, szándékainak tiszteletben tartása.

Amennyiben a társadalmi felelősség vagy egyéb kötelezettségek ezt a felelősséget módosítják, a kliens tájékoztatása szükséges.

Esélyegyenlőség és egyenlőség elve: az intézmény munkatársai minden ellátott ügyével nemre, korra, családi állapotra, vallási felekezetre, szexuális irányultságra, nemzeti-etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül kötelesek foglalkozni, illetve a hatáskörükbe nem tartozó, vagy azt meghaladó ügyekben a szükséges felvilágosítást megadni, a problémamegoldás szerinti megfelelő intézménybe irányítani.

A kliens kiszolgáltatott helyzetével történő visszaélés tilos.

Szakmai feladatok

Család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, vagy integrált intézmény szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységeként működik (Gyvt. 40/A. § (1)).

A járásszékhely település, a fővárosban a kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságától függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki (Gyvt. 94. § (4)).

Fenti jogszabályi helyek értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény szervezeti keretei között működő

- **Család- és Gyermekjóléti Központ** – a miskolci járás településeinek vonatkozásában ellátja a Gyvt. 40. és a 40/A. § szerinti feladatokat, továbbá – az ágazati miniszter kijelölése alapján - az Szt. 64. § (4) i) pont szerinti feladatokat. (Részletes szakmai szabályokat a NM Rendelet 10. §, illetve 19. §-33. § tartalmazza.)
- A Család- és Gyermekjóléti Központ önálló szakmai egységeként 2018. szeptember 1-től megkezdte működését a járás minden településén működő valamennyi oktatási-nevelési intézményeiben szolgáltatást nyújtó Óvodai és Iskolai Szociális Segítők Munkacsoport – ellátja a Gyvt. 40/A§ (2) ag) pont szerinti feladatot, (Részletes szakmai szabályokat a NM Rendelet 25-26§ tartalmazza)
- **a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait** – Gyvt. 39. §, 40. §, valamint az Szt. 64. § (kivéve (4) i) pont) szerint ellátó **szervezeti egységek** (Területi Szolgáltatási Központok, illetve Települési Feladatellátási Munkacsoport), szakmai tevékenységüket Miskolc, valamint az egyes települési önkormányzatokkal kötött Feladatellátási Szerződésben meghatározott települések vonatkozásában végzik.

1. Szolgáltatás célja:

Integrált szervezeti keretben, összehangolt szakmai tartalommal a szociális segítő munka eszközeivel és módszereivel segítse a szociális, mentálhigiénés problémák, krízishelyzet, ill. más veszélyeztető körülmények miatt segítségre szoruló igénybe vevőket (egyének, családok, közösségek, kiemelten gyermekek) a veszélyeztető körülmények megelőzésében, a veszélyeztető körülmények elhárításában, krízishelyzet megszüntetésében, az életvezetési képesség megőrzésében, életminőségük javításában. A gyermekjóléti szolgáltatás keretében a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését tartja szem előtt.

2. Szolgáltatás feladata

2.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat feladata – települési szintű feladatellátás

1. Tájékoztatási feladatai körében

- szociális és egyéb információs adatokat gyűjt
- tájékoztatja a hozzáfordulókat – jogaikról, támogatási és ellátási formákról
- (kiemelt célcsoport – gyermekek, gyermeces családok, válsághelyzetben lévő várandós anya, örökbefogadó szülő)

2. Szociális segítő munka keretében

- segítséget nyújt a családban jelentkező működési zavarok elhárításában, ellensúlyozásában
- természetes támaszok, erőforrások felkutatása
- adekvát szakmai szolgáltatások bevonása
- koordinálja az esetkezelésben résztvevők (szakemberek, szolgáltatók) együttműködését
- szükség szerint esetmegbeszélést/esetkonferenciát szervez
- szükség szerint, de legalább hat havonta értékeli az esetkezelés eredményességét

Az együttműködési megállapodás alapján végzett szociális segítő munka során éves átlagban legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni családonként.

3. Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket, a szolgáltatások, ellátások iránti szükségleteit
- együttműködik a területen található szolgáltatókkal – az ellátások közvetítése érdekében
- tájékoztatja a szülőt az ellátási területén lévő gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak tartalmáról és igénybevételeinek feltételeiről, valamint személyes közreműködéssel segíti e szolgáltatások igénybevételét és ezáltal a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését és megszüntetését.
- segítséget nyújt az ellátások, szolgáltatások igénylésében

4. Prevenációs tevékenység körében

- veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet – települési szinten
- szabadidős és közösségi programokat szervez

- valamint kezdeményezi ilyen programok megszervezését (köznevelési intézmények, kulturális intézmények, egyházi és civil szervezetek)
- a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

5. Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében

- segítséget nyújt az igénybe vevők ügyeinek intézésében
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről
- gyámhivatal, valamint a család és gyermekjóléti központ felkérésére környezettanulmányt készít (gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjain)
- a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 47/A.–alapján) tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről, családba való beilleszkedéséről

6. Egyéb – kiemelt – feladatok

- esetmegbeszélést kezdeményez – ha család és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel
- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a – család és gyermekjóléti központ értesítése mellett – közvetlenül tesz javaslatot hatósági intézkedésre

7. Veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése

- figyelemmel kíséri a településen élők életkörülményeit, szükségleteit
- felhívja a jelzésre köteles szerveket jelzési kötelezettségük - **írásban** - történő teljesítésére
- tájékoztatást nyújt a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről
- fogadja a beérkezett jelzéseket, megteszi a szükséges, ill. jogszabályban foglalt intézkedéseket
- beérkezett jelzésekről és a megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család és gyermekjóléti központnak
- a jelzőrendszeri tagok koordinálása érdekében esetmegbeszélést/szakmaközi megbeszélést szervez, melyről feljegyzést készít – évente 6 alkalommal
- esetkonferenciát szervez
- éves szakmai tanácskozást tart minden év február 28-ig
- éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít minden év március 31-ig
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal
- jelzőrendszeri felelőst kell kijelölni a feladat ellátására

2.2. Család- és Gyermekjóléti Központ – járási szintű feladatok ellátása (speciális szolgáltatási csomag, gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági feladatokhoz kapcsolódó szakmai tevékenység, járási szintű jelzőrendszeri tevékenység, módszertani támogatás)

1. A járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása érdekében

- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart

- szükség szerint konzultációt biztosít
- tájékoztatást ad a központ, ill. más szervezetek által nyújtott ellátásokról

2. Speciális szolgáltatások biztosítása körében

- kapcsolattartási ügyelet
- utcai (lakótelepi) szociális munka
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat
- óvodai és iskolai segítő tevékenység
- pszichológiai és jogi tanácsadás biztosítása
- családterápia, családkonzultáció biztosítása

3. Javaslatétel hatósági intézkedésre

- javaslatát a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapján ismerteti
- ha javaslatételre a szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor – védelembe vétel esetén – a javaslatot mérlegelés nélkül azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja a gyámhivatal felé (3 munkanapon belül)

4. Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartama alatt

- együttműködik a család és gyermekjóléti szolgálattal és az eseti gyámmal, mely kiterjed egymás rendszeres és kölcsönös tájékoztatására
- figyelemmel kíséri a határozatban foglalt rendelkezések megvalósulását
- szükség esetén felülvizsgálatot kezdeményez
- felülvizsgálat során:
 - tájékoztatást ad az eredményességről, további szükségességről
 - indokolt esetben új pénzfelhasználási tervet készít
 - részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson

5. Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme érdekében

- a szolgáltatásokat a gyámhivatal, határozata alapján kell biztosítani
- az eset jellegétől függően együttműködik a különböző szervezetekkel, hatóságokkal, szolgáltatókkal
- tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről
- elkészíti az egyéni gondozási nevelési tervet, melynek elkészítésébe bevonja az eset szempontjából illetékes szerveket
- szervezi és nyomon követi az egyéni gondozási tervben foglaltak megvalósulását
- közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában
- felülvizsgálat során tájékoztatja a gyámhivatalt, javaslatot tesz fenntartásra, megszüntetésre, más intézkedés megtételére

6. Családból kiemelt gyermek visszahelyezése, családba fogadásának elősegítése érdekében

- a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell teljesíteni
- esetmenedzser együttműködik – a gyermekvédelmi gyámmal
- esetmenedzser támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt – a nevelésbe vétel megszüntetéséhez – szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban

- a nevelésbe vételt követően és annak minden felülvizsgálata előtt – az esetmenedzser – a gyermekek gondozási helyén felkeresi és tájékozik a beilleszkedésről
 - esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gondozási helyen, a szakszolgálattal, gyermekvédelmi gyámmal
 - esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha ez indokolt
 - felülvizsgálat során tájékoztatást ad a körülményekről
 - visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el
7. **Egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése, végrehajtása**
- az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése és az abban foglaltak nyomonkövetése, teljesítésének elősegítése az esetmenedzser feladata
 - az egyéni gondozási-nevelési terv elemeit az NM Rendelet 32.§. (1) bekezdése tartalmazza
8. **Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer járási szintű koordinációja**
- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját
 - szakmai támogatást nyújt a települési jelzőrendszerek működéséhez
 - összegyűjti a települések jelzőrendszeri intézkedési tervét
 - segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család és gyermekjóléti szolgálatok közötti konfliktusok kezelésében
 - a család és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján szükség szerint intézkedik
 - megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszer működésével kapcsolatban
 - részt vesz a települési jelzőrendszeri tanácskozásán, ill. szükség szerint a szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferencián
 - Igénybe veszi a megyei kormányhivatal szakmai támogatását, évente egyszer részt vesz az általa szervezett értekezleteken, szakmai megbeszéléseken, kérésre adatot szolgáltat számára.
 - Segítséget nyújt a családsegítő munkatárs számára - különösen alkalmazásának első évében kétheti rendszerességgel, ha az egyedül látja el a szolgálat feladatait, és a képesítési előírások teljesítése alól felmentést kapott.
 - folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal
 - a feladat ellátására járási jelzőrendszeri tanácsadót kell kijelölni

**IV. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása
(a feladatellátás megszervezésének és biztosításának módja, létrejövő kapacitások,
nyújtott szolgáltatási elemek, intézményen belüli és kívüli együttműködés módja)**

1. A Család- és Gyermekjóléti Központ/szolgálat feladatellátásának megszervezése – szervezeti keret

A MESZEGYI, mint integrált intézmény keretei között (önálló szakmai és szervezeti egységként) működő Család- és Gyermekjóléti Központ, járásközpont feladatokat ellátó szolgáltató. Ennek értelmében:

- **Család- és gyermekjóléti szolgálat** vonatkozásában ellátja Miskolc város, valamint feladat-ellátási szerződések szerinti települések lakosságát (települések felsorolása 1. sz. melléklet)

- **Család- és Gyermekjóléti Központ** feladatainak vonatkozásában ellátja a miskolci járás településeinek (39 település) lakosságát (települések felsorolása 2. sz. melléklet)

1.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat szervezeti keretei, feladatellátás biztosításának módja

a.)

- **Miskolc közigazgatási területén** 5 szolgáltatósi helyen, Területi Szolgáltatósi Központok működtetésével történik a szolgáltatás biztosítása, az alábbiak szerint:
 - Arany János úti Területi Szolgáltatósi Központ (Mc, Arany J. u. 37.)
 - Kassai úti Területi Szolgáltatósi Központ (Mc, Kassai u. 19.)
 - Avasi Területi Szolgáltatósi Központ (Mc, Szentgyörgy u. 42-44.)
 - Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatósi Központ (Mc, Jedlik Á. u. 3/a.)
 - Perecesi Szolgáltatósi Központ (Mc, Bollóalja u. 115.)
- A Területi Szolgáltatósi Központok ellátási körzetei a város földrajzi és szociális sajátosságainak figyelembe vételével kerültek kialakításra. A szolgáltatósi helyek az ellátási területen élők számára jól megközelíthetőek – tömegközlekedési eszközzel (is) elérhetőek.
- A család- és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító Területi Szolgáltatósi Központok szolgáltatósi központvezető irányításával működnek. A területi szolgáltatósi központ vezető szervezi, irányítja, koordinálja a Területi Szolgáltatósi Központ illetékességi területén az alapszolgáltatósi csomag biztosítását, elkészíti a szervezeti egység éves munkatervét, a családsegítők heti/havi munkaidő beosztását, tervezi és összehangolja az igénybe vevők számára nyújtott szolgáltatásokat (egyéni, csoportos és közösségi programokat), továbbá biztosítja a szakmaközi együttműködés kereteit.
- A Területi Szolgáltatósi Központokban pultos rendszerben, szociális asszisztens kolléga fogadja és irányítja az illetékes vagy ügyeletes családsegítőhöz az igénybe vevőket.
- A Területi Szolgáltatósi Központokban a családsegítő kollégák nyújtják – az alapszolgáltatósi csomagba tartozó – szociális segítő munkát. Az integrált szervezeti keret, a szakmai tartalmak összehangolása utat nyitott a rendszerszemléletű szolgáltatás szervezésnek. Ezzel az alapszolgáltatásban nyújtott szociális segítő munka hangsúlyja áthelyeződik az intenzív családmegtartó szolgáltatások és jelenlét típusú programok biztosítására.
- A Területi Szolgáltatósi Központok a helyi igényekre, szükségletekre reagálva alakítják ki szolgáltatósi profiljukat (alapszolgáltatásban nyújtott tanácsadások, prevenció programok, csoportos szociális munka, közösségi kezdeményezések, stb.).
- A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer helyi szintű koordinálása és a jogszabályban meghatározott feladatok ellátása érdekében minden területi szolgáltatósi központban jelzőrendszeri felelős került kijelölésre. A jelzőrendszeri felelős kapcsolatot tart és együttműködik a jelzőrendszeri tanácsadóval.
- A családsegítő kollégák – a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági beavatkozást igénylő esetekben, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása során – szorosan együttműködnek a területileg illetékes eszménedzserrel.

b.)

- A Feladatellátási Szerződések szerinti településeken a család és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait **Települési Feladatellátási Munkacsoport** biztosítja.

- Az önálló polgármesteri hivatallal, valamint a közös hivatallal rendelkező településeken 1-1 fő családsegítő szakember látja el az alapszolgáltatás feladatait. (Egy körzetet leszámítva, ahol a magas esetszám indokolja 2 fő családsegítő alkalmazását.)
- A **Települési Feladatellátási Munkacsoportot** szervezeti egységvezető irányítja, aki koordinálja és összehangolja a feladatellátást végző családsegítők munkáját.
- A feladatellátást végző családsegítők, a jogszabályban meghatározott esetekben szorosan együttműködnek a területileg illetékes esetmenedzserrel.
- Az ellátott településeken a jelzőrendszeri felelősi feladatokat a családsegítő látja el, aki ilyen minőségben együttműködik a ! jelzőrendszeri tanácsadóval.

1.2. Család- és Gyermejjóléti Központ szervezeti keretei, feladatellátás biztosításának módja

- A Család- és Gyermejjóléti Központ feladatainak biztosítása önálló szervezeti keretben az alapszolgáltatástól elkülönülten működik. A Család- és Gyermejjóléti Központ helye: Miskolc, Szemere u. 5.
- A Család- és Gyermejjóléti Központ szakmai vezető irányításával működik, aki irányítja, összehangolja a Központ munkáját, elkészíti az éves munkatervet, elkészíti a heti/havi munkarendet, kapcsolatot tart az illetékes hatóságokkal, szolgáltatókkal, biztosítja a feladatellátás szakmai, szervezeti kereteit, feltételeit.
- A Család- és Gyermejjóléti Központ – a Miskolci Járás vonatkozásában – ellátja a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági beavatkozáshoz kapcsolódó szakmai feladatokat, valamint biztosítja a jogszabályban meghatározott speciális szolgáltatásokat a járás lakossága számára.
- A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági beavatkozásokhoz kapcsolódó szakmai feladatokat az **esetmenedzserek** látják el. A járást – földrajzi, közlekedési sajátosságok figyelembe vételével, valamint az esetszám alapján – körzetekre osztottuk. Az esetmenedzserek a területfelosztás alapján körzetekben látják el feladataikat, ellátási területükön szoros, együttműködő kapcsolatot építenek ki a családsegítő kollégákkal, szolgáltató intézményekkel, az eset kapcsán illetékes hatóságokkal, a gondozási-nevelési tervben foglaltak szerint szervezik, koordinálják a segítő folyamatot és ellenőrzik a gondozási-nevelési tervben foglaltak teljesülését.
- Az esetmenedzserek ellátási területükön – a helyi szolgáltatóval/intézménnyel egyeztetve – meghatározott időkeretben fogadóidőt biztosítanak, biztosítva ezzel, hogy az igénybevevők számára helyben is elérhetőek legyenek.
- A család és gyermejjóléti központ speciális szolgáltatásait, a szolgáltatások biztosítását koordinátor hangolja össze. A **speciális szolgáltatások koordinátora** elkészíti a speciális szolgáltatások éves munkatervét, a tanácsadók heti/havi munkarendjét, kapcsolatot tart és együttműködik a járás területén működő család és gyermejjóléti szolgáltatókkal, biztosítja az egyes szolgáltatásokhoz való hozzáférést a járás lakossága számára.
- A jogszabályban meghatározott speciális szolgáltatásokat (ide nem értve az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végzőket) **tanácsadó munkakörben** foglalkoztatott szakemberek nyújtják. A tanácsadók – kivéve pszichológiai és jogi tanácsadó – az intézménnyel munkaviszonyban álló főállású munkavállalók. A pszichológiai és jogi tanácsadást végző szakemberek – meghatározott időkeretben – megbízási szerződés keretében végzik munkájukat (a speciális szolgáltatások biztosításának módját a 3. sz. melléklet tartalmazza).

- Az NM Rendelet 10. § (1) bekezdés szerinti feladatok – veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszeri munka – ellátása, illetve járási szintű koordinálása érdekében **jelzőrendszeri tanácsadó került kijelölésre.**
- Miskolc, illetve a miskolci járás területén 1 fő jelzőrendszeri tanácsadó kijelölésére került sor, aki a jelzőrendszeri munkát koordinálja.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálat szakemberei számára havi rendszerességgel esetmegbeszélő csoportot tart (a családsegítők szakmai létszáma alapján 2 esetmegbeszélő csoport került kialakításra), továbbá szükség és igény szerint szakmai konzultációt biztosít (mely lehet egyéni és team formában megtartott).

1.3. A szakmai munka biztosításának egyéb feltételei

- A MESZEGYI, mint járásközponti feladatokat ellátó intézmény Család- és Gyermekjóléti Központja a miskolci járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatokkal együttműködési megállapodás keretében rögzíti - a jogszabály által nem szabályozott, de a közös és eredményes munkához elengedhetetlen – együttműködési pontokat és keretfeltételeket.
- A MESZEGYI – a miskolci járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálatokkal egyeztetve eljárásrendet készít a speciális szolgáltatások biztosításának módjára, a lakosság közeli ellátások lehető leghatékonyabb biztosítása érdekében.
- A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központ és a miskolci járás család és gyermekjóléti szolgálatai kéthavonta, ill. szükség szerint vezető megbeszélést tartanak a szakmai együttműködés erősítése, a felmerülő problémák megbeszélése érdekében.
- MESZEGYI a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint Család- és Gyermekjóléti Szolgálat valamennyi szakmai munkatársa számára szupervíziót biztosít havi 1x2 órában (a család és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozók számára 3, központban dolgozók számára 2 szupervíziós csoport működik).
- A MESZEGYI a járási és területi feladatok ellátásához intézményi gépjárművet biztosít a kapacitás erejéig, valamint a munkavégzéshez kapcsolódó utazási költséget (pl. saját gépjármű használatot téríti)

2. Nyújtott szolgáltatási elemek

2.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat – alapszolgáltatási csomag

- **szociális és egyéb információnyújtás, tájékoztatás**
- **tanácsadás** (szociális, életvezetési, mentálhigiénés, munka/foglalkoztatási, háztartásgazdálkodási tanácsadás, stb.)
- **ügyintézés**, ügyintézésében való segítségnyújtás, az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében
- **szociális segítő munka** – együttműködési megállapodás, cselekvési terv alapján
- **egyéni és csoportos készségfejlesztés** (az ellátási területen jelentkező szükségletek alapján)
- **szabadidős és közösségi programok szervezése** (az ellátási területen jelentkező szükségletek alapján)
- bölcsődei szociális munka
- büntetés-végrehajtási intézményben végzett szociális segítő munka
- **veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer megszervezése, működtetése**
- adományok gyűjtése, szétosztása
- szünidei gyermekétkeztetés megszervezése, lebonyolítása

- az ellátási területen működő szolgáltatókkal, intézményekkel való együttműködés kialakítása, fejlesztése

2.2. Család- és Gyermekjóléti Központ

a.) Hatósági beavatkozáshoz kapcsolódó szakmai tevékenységelemek

- javaslatétel hatósági intézkedésre (NM Rendelet 28. §-a szerint)
- hatósági intézkedéssel kapcsolatos szakmai, adminisztrációs, szolgáltatásszervezés és biztosítás, koordinációs együttműködési és kapcsolattartási feladatok, valamint a gondozási folyamat értékelési feladati a hatósági intézkedés jellegétől függően)
- utógondozás megszervezése és biztosítása, nevelésbe vétel megszüntetését követően
- együttműködés, kapcsolattartás a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgáltatókkal, más szolgáltatókkal/intézményekkel
- együttműködés, kapcsolattartás illetékes hatóságokkal, illetve szakellátást biztosító intézményekkel/szakemberekkel
- részvétel a szolgálat által kezdeményezett – hatósági beavatkozásra történő javaslatétel előtt – esetmegbeszélésen, esetkonferencián

b.) Speciális szolgáltatások

- kapcsolattartási ügyelet – kapcsolattartás elősegítése gyermekvédelmi közvetítői eljárás/mediáció biztosítása
- utcai és lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat
- óvodai és iskolai szociális munka
- jogi tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- családterápia, családkonzultáció, családi döntéshozó konferencia

A kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás törvényi háttere, célja, feladata:

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja, Kapcsolattartási ügyeletet biztosít az illetékességi területén élő a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára, a Gyvt. 40/A §-a, és az NM Rendelete alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

A kapcsolattartási ügyelet a kapcsolattartásra megfelelő feltételekkel rendelkező család- és gyermekjóléti szolgálatoknál biztosítható. A kapcsolattartási ügyeleti munkatársak az intézmény vezetősége által elfogadott „kapcsolattartási ügyeleti protokoll és a házirend” értelmében biztosítják a szolgáltatást. A kapcsolattartási ügyelet biztosítását, működtetését a kapcsolattartási ügyeleti koordinátor hangolja össze.

A szolgáltatás igénybevételének alapja bírósági végzés vagy gyámhivatali határozat, amelyben a kapcsolattartás helyszínéül a család és gyermekjóléti központ helyisége került megjelölésre. A szolgáltatás igénybevételére pénteken 12-18 óráig és szombaton 8-18 óráig van lehetőség.

A kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatást intézményünk négy Területi Szolgáltatási Központban biztosítja, **mind a miskolci, mind a miskolci járás településeiben élő lakosok számára**, az egyes területi szolgáltatási központok kapacitásának függvényében. (A kapcsolattartási ügyeletet egy adott helyszínen egy adott időben mindig két szakember biztosítja.)

Minden egyes kapcsolattartási ügyeleti eset lezabályozását megelőzően, az intézmény helyi kapacitása, és a folyó esetek száma miatt, a kapcsolattartás biztosításának pontos helyszínét és

időpontját illetően előzetes egyeztetés történik a hatóság illetékes ügyintézője és az intézményünkben kijelölt kapcsolattartási ügyeleti koordinátor között.

A kapcsolattartás ügyeleti esetekben született határozatokat és végzéseket minden esetben a hatóság a Család- és Gyermekjóléti Központba továbbítja.

A Kapcsolattartási ügyelet célja: a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett

- konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy
- az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása és annak mindkét fél részéről történő betartása, vagy
- önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás nyújtása az NM Rendelet alapján.

A szolgáltatás a kapcsolattartásra kötelezett, illetve a gyermekkel való kapcsolattartásra jogosult felek számára lehetőséget biztosít arra, hogy a kapcsolattartási napokon biztonságos, a felektől független, kulturált körülmények között egy megadott intézményben találkozzanak. Célunk, hogy a szülők konfliktusmentesen, a kiskorú(ak) számára is barátságos, nyugodt környezetben tudják lebonyolítani a kapcsolattartást, csökkentve ezzel is a gyermek(ek) lelki sérüléseit.

Készenléti szolgálat

A készenléti szolgáltatás törvényi háttere, célja, feladata:

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja, gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot biztosít A Gyvt. 40/A. §-a, és az NM rendelet alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

A készenléti szolgálat célja, a gyermekjóléti szolgáltatást ellátó intézmény nyitva tartási idején túl (éjszaka, hétvégén és ünnepnapokon) folyamatosan biztosítsa gyermekjóléti szakember elérhetőségét abból a célból, hogy **krízishelyzet esetén a gyerek ne maradjon segítség és ellátás nélkül.**

A készenléti szolgálat tehát a limitált időkeretben működő gyermekjóléti szolgáltatás elérhetőségének meghosszabbítását jelenti. Megteremti annak feltételeit, hogy a gyermekjóléti szolgálat nyitvatartási idején túl, szükség esetén, a gyermek/család biztonsága érdekében szakszerű segítségnyújtás, adekvát szolgáltatások mozgósíthatóak legyenek.

A készenléti szolgáltatás alap kritériuma, hogy a készenléti szolgálatot biztosító szakember az adott településen (ellátási területen), egy meghirdetett telefonszámon (pl. intézményi mobiltelefon) folyamatosan elérhető legyen.

A készenléti szolgáltatást 5 fő szakember heti váltásban készenléti rendszerben biztosítja. A készenléti szolgálat díjazása az Mt. szabályainak megfelelően történik.

A szolgáltatás ügyeleti rendje:

hétfő	16.00	kedd	7.30
kedd	16.00	szerda	08.00
szerda	18.00	csütörtök	7.30
csütörtök	16.00	péntek	7.30
péntek	12.00	hétfő	7.30

A készenléti szolgáltatás munka módszerei, formái:

- kríziskezelés: krízisbe került kliensek esetében azonnali intézkedés, a jelzőrendszeri tagok bevonásával,
- segítő beszélgetés: a kliens mentális állapotához igazodó problémamegoldás segítése,
- tanácsadás: információnyújtás, életvezetési tanácsok, alternatívák felvázolása, a kliens aktuális élethelyzetének megfelelően,
- tájékoztatás, felvilágosítás, információk nyújtása,
- továbbirányítás: kompetencia és illetékesség hiányában.
- A kolléga a megtett intézkedést követő első munkanapon megteszi a jelzését a területileg illetékes családgondozó irányába a jelzőlap továbbküldésével.

Kórházi szociális munka

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja Kórházi szociális munkát biztosít a Gyvt. 40/A §-a, és az NM Rendelet alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

A kórházi szociális munka, olyan kettős célú, humán szolgáltatás, amely egy időben segít javítani és helyreállítani egyének, családok, csoportok és közösségek élet- és működőképességét, valamint hozzájárul az ehhez szükséges komplex feltételek javításához.

Kórházi körülmények között segíti a szociális és a szomatikus állapot kiegyensúlyozott kapcsolatának fenntartását, helyreállítását.

A kórházi szociális munkás segítséget nyújt a családnak, a hozzátartozóknak a megváltozott élethelyzet elfogadásában, az akadályozott személy tárgyi környezetének és életvitelének átalakításában, illetve a foglalkozási és tágabb szociális környezet adaptálásában.

Eszerint, a kórházak nőgyógyászati-, szülészeti osztályán dolgozó egészségügyi, és szociális szakember, jelzéssel köteles élni a gyermekjóléti szolgálat felé, ha munkája folyamán olyan várandós anya kerül látókörébe, akinek esetében fenn áll a veszélye annak, hogy szociális-, életviteli-, kapcsolati- problémái miatt, születendő gyermekével nem térhet haza otthonába.

Ezekben az esetekben a születendő gyermeknek joga, hogy a szakemberek gyors és hatékony együttműködése során a pénzübeli-, természetbeni juttatások, a családgondozás, konfliktuskezelés segítségével, az átmeneti gondozás nyújtotta kríziselhelyezéssel, édesanyjával közösen, stabil körülmények közé távozhasanak a kórházból.

Megszületése után, alapvető joga, hogy a gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer óvó-, segítő figyelmével megelőzze, az őt súlyosan veszélyeztető körülmények kialakulását, vagy annak a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.”

A cél az, hogy, a kórházi szociális munka eredményeként felszínre kerüljenek azok az esetek, amikor a gyermek vagy szülője egészségi problémái mögött bántalmazás húzódik meg, így megelőzze ezeknek az eseteknek az évekig a felszín alatt, a családok otthonában rejtve maradását.

Kórházban végzett tevékenység

Heti rendszerességgel szerdán és csütörtökön egész nap a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház szülészeti-nőgyógyászati- és gyermekosztályán folytatott munkavégzés, továbbá a felnőtteket ellátó osztályokkal való kapcsolattartás. Minden hónap szerdai napján 10 órában, csütörtökön 8,5 órában, összesen heti 18,5 órában.

- információnyújtás, tanácsadás,
- segítő beszélgetés, szociális- és mentálhigiénés gondozás,
- a problémák előzményeinek feltárása, feszültségoldás, problémamegoldó technikák, krízisintervenciók eljárások alkalmazása,
- pszichoszociális értékelés: szociális anamnézis, interjúk alapján a beteg pszichoszociális helyzetének értékelése, dokumentációja, referálása.

Munkahelyen végzett tevékenység

A kórházban személyesen észlelt és a kórház dolgozó által jelzett esetek gondozása, folyamatosan a hét többi napján hétfőn, kedden és pénteken, 21,5 óra adminisztráció és esetkezelés a család- és gyermekjóléti központban belül.

- jelzés az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat felé, ill. területileg illetékes eszményrendszer felé,
- gyermekbántalmazás esetén a szükséges intézkedés megtétele,
- természetes és mesterséges erőforrások biztosítása és mozgósítása a krízishelyzet megszüntetése érdekében,
- hátrányos helyzetű kismamák és gyermekek helyzetének feltérképezése,
- veszélyeztetettség mértékének meghatározása,
- dokumentáció készítése.

Utcai szociális munka

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja, Utcai szociális munkát biztosít, a Gyvt. 40/A §-a, és az NM Rendelet alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

Az utcai - helyi viszonyok által indokolt esetben lakótelepi - szociális munka feladata:

- a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,
- a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, és
- a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

Ifjúságvédelmi őrzár

Két-két fő utcai szociális munkás közös őrzáron vesz részt havonta egy héten keresztül a Borsod-Abaúj Zemplén Megyei Rendőr-főkapitánysággal és a Miskolc Városi Rendőrkapitánysággal.

Felderítő terepmunka

Heti 10 órában, két fős őrzárakban, a négy utcai szociális munkás váltva egymást, közreműködő szervezetek nélkül végzik Miskolc egész területén felderítő munkát. A felderítések területi célpontjaira, mind a család- és gyermekjóléti központ eszményrendszerei, mind a család- és a gyermekjóléti szolgálat családsegítői javaslatokat tesznek.

Prevenációs tevékenység

- Az intézményben beindított, működő programok népszerűsítése, hirdetése, összekötve tanácsadással, információnyújtással,

- A területi szolgáltatási központok szabadidős programjába való bekapcsolódás,
- Az utcáról bevont csellengő gyermekeknek alacsonyküszöbű szolgáltatás biztosítása,
- Az utcán végzett felderítő munka által nyilvántartásba vett gyermekek számára csoportfoglalkozás biztosítása egy-egy problémakörhöz (dohányzás, alkoholfogyasztás, iskolakerülés) kapcsolódóan,
- Az iskolában „problémásnak” ítélt gyermekek számára klub foglalkozás keretében történő segítségnyújtás hátrányaik (tanulási, magatartásbeli, stb.) leküzdéséhez,
- Pályaorientációs csoportfoglalkozás biztosítása általános iskola 7. osztályos tanulói számára kihelyezve az érintett oktatási intézménybe.
- A területi szolgáltatási központok által szervezett „nyári napközi”-ben való aktív részvétel az utcán végzett felderítő munka által nyilvántartásba vett gyermekek bevonásával,
- Erzsébet-tábor szervezésében és lebonyolításában való részvétel.

Családterápia

Olyan segítségnyújtási forma, amely során a család, valamennyi családtag bevonásával, szakemberek segítségével, saját erőforrásait mozgósítva megtalálhatja a megoldást a problémáira.

A családterápia a családot egységként, rendszerként kezelő segítő beavatkozás, amely a családtagok kölcsönhatásának, kommunikációjának átstrukturálása, hatékonyra tétele révén próbál változást létrehozni.

Bármely családtagot az egész családdal való foglalkozás segítségével kezeli, támogatja, ezáltal a problémás, egyensúlyi állapotából kibillent családi rendszer is rendeződik.

A családterápia alkalmazása az alábbi esetekben ajánlott:

- Gyermekeknevelési problémákkal
- Párkapcsolati krízisekkel
- Többgenerációs családban kialakult együttélési nehézségekkel
- Családi traumák nehéz feldolgozása esetén
- Család/ családtagok által válságosnak ítélt élethelyzetekben
- Válással kapcsolatos krízisekben
- Iskolai magatartás és beilleszkedési zavarok során
- Serdülőkori krízisek idején
- Fiatal felnőttek leválási problémái eseteiben
- Szenvedélybetegségek
- Szülői alkalmassági dilemmák
- Veszteségek, gyász munka

Kontraindikált, nem hatékony a családterápia sok esetben, amikor a családtagok:

- súlyos, elhúzódó krízishelyzetben élnek,
- szélsőségesen kaotikus körülmények között élnek,
- súlyos veszélyeztető körülményeket teremtenek,
- mélyszegénységben élnek, a terápia aránytalanul nagy, teljesíthetetlen, teher lenne számukra,
- aluliskolázottságuk miatt teljesíthetetlen, nagy teher lehetne számukra a terápiában való részvétel
- minimálisan sem motiválhatóak.

Eljárásrend:

- A küldő esetmenedzser, családsegítő munkatárs a szolgáltatás előírása, az eset jelzőlap kitöltése előtt konzultáljon a családterápia szükségességéről a családterapeutával.
- Időpontokat előre egyeztessünk, majd írásban is jelezze a kolléga az esetet.
- Amennyiben szükséges és lehetséges az esetmenedzser az első ülésre kísérelje el a családot és mondja el mit vár a családterápiás szolgáltatás eredményeképpen.
- A családterapeuta írásban visszajelez a szolgáltatás megvalósulásáról, vagy elmaradásáról, annak okairól, valamint az elért változásokról.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Intézményünkben az óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység szolgáltatás a Miskolci járás területét látja el. A 15/1998. NM rendelet 25.§-a alapján az összes település minden köznevelési intézményére vonatkozóan biztosítjuk a szolgáltatást 2018. szeptember 1-től.

Az ellátási terület jellemzői:

Az ellátási terület 39 településből áll, az ország egyik legnagyobb járása. A jellegzetességei közé tartozik a sokféleség, az aprófalvas települések, melyek rossz tömegközlekedési feltételekkel rendelkeznek, a járásban több kisváros is található, ugyanakkor Miskolc, mint járásközpont minden nagyvárosi jellegzetességet is magában hordoz.

41.810 gyermek található az ellátási területen a köznevelési intézményekben. Ebből az iskoláskorúak száma 35.897 fő, az óvodás korú gyermekek pedig 5913 fő. Az iskoláskorú gyermekek közül a HH és HHH tanulók százalékos aránya az összlétszámhoz viszonyítva 19%. Az óvodáskorúaknál ez az arány 26%.

A feladatellátás során 103 iskola és további tagintézményei tartoznak hozzánk, valamint 56 óvoda és azok további tagintézményei. Ebbe beletartoznak az általános iskolák, középiskolák, szakgimnáziumok, kollégiumok, szakközépiskolák, szakképző iskolák egyaránt. A fenntartók között is jellemző a sokszínűség, van állami, önkormányzati, egyházi, alapítványi és magánkézben lévő intézmény is. A legkisebb létszámú iskola hivatalos gyermek létszáma 8fő az ellátási területünkön, a legnagyobb létszámú iskola tanulóinak száma pedig 1220 fő. A legkisebb létszámú óvoda gyermek létszáma 10 fő, a legnagyobb létszámú óvoda 250 fő.

Az előzetes igényfelmérések alapján, melyet az intézményekkel való kapcsolatfelvétel során készítettünk el megállapítható, hogy nagy szükség van erre a szolgáltatásra. A gyerekek nagy százaléka sokproblémás családból érkezik, sokan közülük rossz szociális háttérrel rendelkeznek. Lakóhelyüket tekintve is nagy a szórás, hiszen sokan szegregált területről járnak iskolába, óvodába, ugyanakkor jelen vannak a nagyvárosi lakótelepi, lakókörnyezetből származó hátrányok is. A gyerekek sokféle családból érkeznek, nagy számban van jelen az egyszülős család, mozaik család. Mindehhez hozzá adódhatnak még a kortárs közösségek negatív hatásai is.

Az alábbi problémákat jelezték legjellemzőbbnek az ellátási területünk intézményei a kapcsolatfelvétel, igényfelmérés során:

- A gyermekekkel kapcsolatos problémák közül a rossz a szociális háttér, magatartási problémák, a függőség, a bántalmazás, valamint a mentális és pszichés problémák (falcolás, öngyilkossági kísérlet, kirekesztettség), és a tanulási zavarok jelentek meg.
- A szülőkkel kapcsolatos problémák között megjelenik az életviteli, anyagi, megélhetési, nevelési, elhanyagolással és válással kapcsolatos probléma, valamint a függőség.
- A pedagógus munkakörrel kapcsolatos problémák között megjelenik a leterheltség, a kiégés veszélye és a nehéz kapcsolattartás a szülőkkel.

- Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység szakmai tartalma:

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

- a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
- a jelzőrendszer működését.

Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás nyújtása a miniszter által jóváhagyott módszertan alapján folyik.

- Megvalósítás módja:

A szakmai munka a körzetek felállításával az intézmények felosztásával indult el. Felvettük a kapcsolatot valamennyi fenntartóval, abból a célból, hogy tájékoztassuk őket és a támogatásukat kérjük az iskolákkal történő kapcsolatfelvételhez és szükségletfelméréshez. A szükségletfelmérések megbeszélése után készítettük el az együttműködési megállapodásokat. A szükségletfelmérések elkészítésére kellő időt szántunk, több alkalommal megjelentünk az iskolába, alaposan átbeszéltük az igényeket a jellemző problémákat és a szolgáltatás beindítását.

A köznevelési intézményekkel kötött együttműködési megállapodás háromoldalú, a köznevelési intézmény fenntartója, maga a köznevelési intézmény, és intézményünk a három szereplője. Mindegyik együttműködési megállapodást kiegészíti a konkrét szolgáltatási terv, benne a szolgáltatást biztosító kolléga nevével, elérhetőségével és az ügyeleti idő gyakoriságával.

- A nyújtott szolgáltatásaink:

Diákok részére:

Egyéni tanácsadás.

Információnyújtás.

Pályaorientációs tanácsadás.

Iskolai és óvodai konfliktusok megoldásában való segítség.

Önismereti, kommunikációs, társas-kapcsolati és prevenciós csoportok szervezése.

Pedagógusokkal, illetve szülőkkel felmerülő konfliktus esetén tanácsadás, közvetítés

Szülők részére:

Egyéni tanácsadás életvezetési és gyermeknevelési kérdésekben.

Információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról (Jogi tanácsadás, szociális ellátórendszerrel kapcsolatos tanácsadás stb.)

Pályaorientációs tanácsadás

Pedagógusok részére:

Az iskola, és óvoda területén előforduló konfliktusok kezelésében való segítségnyújtás.

Konzultációs lehetőség.

Gyermekek megfigyelése a csoportokban, illetve az osztályokban.

Szülői értekezleteken való részvétel.

Kirándulásokon, játszóházakban, családi napokon való részvétel, és annak szervezésében való segítségnyújtás.

Emellett:

TEAM munka megszervezése, az illetékes szakemberek bevonása.

A gyermek és ifjúságvédelmi feladatokban való segítségnyújtás (koordinálás, fejlesztés, delegálás a megfelelő szakember, illetve szolgáltató felé).

A jelzőrendszeri feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek koordinálása.

Szülői szervezetekkel való együttműködés.

A szolgáltatást 41 fő óvodai és iskolai szociális segítő munkakört betöltő munkatárs biztosítja a járásban.

Pszichológiai és jogi tanácsadás

A pszichológiai és jogi tanácsadást – vásárolt szolgáltatásként – biztosítja az intézmény Miskolcon a Területi Szolgáltatási Központokban, a járás településeinek lakossága számára a járási szolgáltatók székhelyén meghatározott időkeretben.

Az igénybe vétel – előjegyzés alapján – alapszolgáltatás esetén a családsegítők, Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási körében lévő esetekben az esetmenedzserek közvetítésével.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer járási szintű feladatai

- települési jelzőrendszerek koordinációja, szakmai támogatása
- segítséget nyújt a jelzőrendszeri munka szakmaközi szintjének megszervezéséhez (szakmaközi megbeszélés, szakmai tanácskozás)
- helyi/települési éves intézkedési tervek összegyűjtése, összegzése – járási intézkedési terv készítése
- a települések heti jelzőrendszeri jelentéseinek összegyűjtése, havi statisztika, negyedévente elemzés készítése, az elemzés alapján szükséges intézkedések kezdeményezése
- a jelzőrendszeri munka során felmerülő konfliktusok kezelése, a konfliktuskezelés segítése
- részvétel a jelzőrendszeri szakmaközi megbeszéléseken, éves szakmai tanácskozásokon, szükség szerint egyéni eseteket érintő esetmegbeszélésen, esetkonferencián
- a megyei kormányhivatal szakmai támogatásának igénybe vétele, évente egyszeri részvétel az általa szervezett értekezleteken, szakmai megbeszélésen, kérésre adatszolgáltatás
- Segítségnyújtás a családsegítő munkatárs számára - különösen alkalmazásának első évében kétheti rendszerességgel, ha az egyedül látja el a szolgálat feladatait, és a képesítési előírások teljesítése alól felmentést kapott.

A járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása érdekében nyújtott szolgáltatások

- esetmegbeszélés biztosítása – havi egy alkalommal – a családsegítő kollégák számára
- szükség szerint szakmai konzultáció biztosítása

- tapasztalatcsere fórum szervezése (problémák megvitatása, „jó gyakorlatok” átadása)
- vezető egyeztető megbeszélés két havonta (szervezeti és együttműködési kérdések megvitatása)

Egyéb bővülő szolgáltatási elem(ek)

- a szociális és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter kijelölése alapján – 2007. évi LXXX. törvény a menedékjogról - meghatározott feladatok ellátása, társadalmi beilleszkedés elősegítése
- szociális diagnózis (Szt. 64. és 64/A. §) készítéshez kapcsolódó feladatok, szolgáltatások – 1 fő esetmenedzser szociális diagnózis készít a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,
- a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.
A szociális diagnózis elkészítését a szerinti jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál.
A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.
- A fogyatékosügyi tanácsadói szolgáltatás – együttműködési megállapodás alapján az FSZK alkalmazásában álló 2 fő fogyatékosügyi tanácsadó munkájával. Információs pont működtetésével.

3. Együttműködés

3.1. Együttműködés a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek, a miskolci járásban működő szolgáltató intézmények, valamint a család- és gyermekjóléti központ között

- A kétszintűvé vált család és gyermekjóléti szolgáltató rendszer a szolgálatok és a központ partneri együttműködésére épül.
- A jogszabályban meghatározott feladatmegosztás során az igénybe vevő/a veszélyeztetett gyermek elsődleges érdekét kell szem előtt tartani és a szolgáltatások szervezése és biztosítása során úgy kell eljárni, hogy az a lehető leghatékonyabban szolgálja a veszélyeztető körülmények elhárítását, az igénybe vevő/a veszélyeztetett gyermek életkörülményeinek, életminőségének javítását.
- Az együttműködés kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, feladatmegosztás alapján egyeztetett és összehangolt szakmai tevékenység végzésére.
- Az NM Rendelet szabályozása alapján kiemelt együttműködési pontok:
Együttműködés szakmai támogatás keretében: melynek során a család és gyermekjóléti központ havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára, továbbá szükség szerint konzultációt biztosít. A MESZEGYI rendszeresen szervezett tapasztalatcsere fórumokkal is segíteni kívánja az együttműködést.

Együtműködés a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszeri munka során: a jelzőrendszeri tanácsadó szakmai segítséget nyújt a jelzőrendszer megszervezésében, a szakmaközi megbeszélések éves jelzőrendszeri tanácskozás szervezésében, illetve részt vesz ezeken, a heti jelzőrendszeri jelentések elemzéséből leszűrhető következtetésekkel (és az erre építhető intézkedések tervezésével) segíti a településeken a jelzőrendszeri munka hatékonyabbá tételét. Továbbá szakmai segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család és gyermekjóléti szolgálat között felmerülő konfliktusok kezelésében.

Együtműködés speciális szolgáltatások során: a család- és gyermekjóléti központ a szolgálatokkal egyeztetve – a terület földrajzi és közlekedési sajátosságait figyelembe véve – tervezi és biztosítja a speciális szolgáltatásokat, valamint e szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A speciális szolgáltatásokról, a biztosítás és hozzáférés módjáról tájékoztatót készít, mely alapján a szolgálatok tájékoztatják az ellátási területükön élő lakosságot (ill. konkrét igénybe vevőket). A szolgálatok egyes szolgáltatások biztosításához – pszichológiai és jogi tanácsadás – helyszínt biztosítanak.

Együtműködés és feladatmegosztás konkrét hatósági beavatkozást igénylő – eset kapcsán: a család- és gyermekjóléti szolgálat – hatósági intézkedés kezdeményezése előtt (kivéve ih) esetmegbeszélést kezdeményez, melyen részt vesz a család és gyermekjóléti központ illetékes szakembere (területileg illetékes esetmenedzser). Az esetmegbeszéléseken áttekintik az adott eset valamennyi körülményeit, egyeztetik az álláspontokat, mérlegelik a lehetséges további lépéseket (lehetőség szerint konszenzussal tesznek javaslatot a további lépésekre). A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés jogerőre emelkedését követően a család- és gyermekjóléti központ kijelölt esetmenedzser az eset kapcsán érintett valamennyi szakmai szereplő (így kiemelten a települési családsegítő) és az érintett igénybevevő (gyermek, szülő vagy törvényes képviselő) bevonásával elkészíti a gondozási-nevelési tervet. Megszervezi és összehangolja az eset kapcsán releváns/indokolt segítő/támogató szolgáltatásokat: melyek lehetnek a lakóhelyen nyújtott – a családsegítő által nyújtott – általános segítő szolgáltatások, segítő jelenlét az igénybe vevő életében, a központ által nyújtott speciális szolgáltatás, ill. más intézmény/szolgáltató által nyújtott ellátás. Az esetmenedzser biztosítja, illetve segíti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, nyomon követi annak igénybevételeit vagy elmulasztását, figyelemmel kíséri annak eredményességét (de magát az egyes szolgáltatásokat nem az esetmenedzser nyújtja közvetlenül – az esetek jelentős részében).

Ebben az együtműködési és szolgáltatás szervezési keretben – a hatósági intézkedést követően is – behívható a települési szolgáltató/családsegítő, mint a családot/gyermeket legjobban ismerő szakember, akinek tapasztalata, helyismerete, tudása – az eset vitele kapcsán – továbbra sem nélkülözhető. A család/gyermek életében – ha szükséges és indokolt – a segítő jelenlét és az általános segítő szolgáltatás továbbra is biztosított és helyben – lakókörnyezetében - közvetlenül elérhető. Ebben az együtműködési/szolgáltatási keretben elválik egymástól nem csak szervezeti szinten, hanem a szakember személyében és a segítő/támogató és ellenőrző/kontroll szerep.

3.2. Együtműködés más intézményekkel és szolgáltatókkal

a.) **Család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek – Területi Szolgáltatási Központok** – a szakmai tevékenység során kapcsolatot tart és együtműködik:

- a család és gyermekjóléti központ feladatait ellátó szervezeti egységgel

- a jelzőrendszer tagjaival (Szt. 64. § (2) és Gyvt. 17. § (1))
- az ellátási területen működő – az igénybe vevő (k) számára szolgáltatást/ellátást nyújtó intézményekkel, szervezetekkel
- civil és egyházi szervezetekkel
- az igénybe vevő problémájában érintett hatóságokkal
- ellátott és gyermekjogi képviselővel
- Az együttműködés kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, közös szakmai tevékenység végzésére, szakmai rendezvények szervezésére. A jelzőrendszer tagjai esetében a jogszabályban foglalt feladatok és kötelezettségek teljesítésére.

b.) A család- és gyermekjóléti központ szakmai tevékenysége során kapcsolatot tart és együttműködik

- a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálatokkal
- a jogszabályban meghatározott és az adott eset kapcsán illetékes hatóságokkal, szolgáltatókkal – különösen – gyámhatóság, ügyészség, rendőrség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat
- gyermekvédelmi szakellátás intézményével, ill. a gyermekvédelmi gyámokkal
- gyermekjogi képviselővel
- az ellátási területen működő szolgáltatókkal, intézményekkel, civil és egyházi szervezetekkel
- minden olyan szervezettel, amellyel a szakmai munka végzése során kapcsolatba kerül
- Az együttműködés kiterjed: a jogszabályban rögzített feladatok ellátására, a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, közös szakmai tevékenység végzésére, közös szakmai rendezvények szervezésére.

4. Létrejövő kapacitások

A család- és gyermekjóléti központ és szolgálat szakmai és létszám feltételeit az NM Rendelet 1. és 2. sz. melléklete határozza meg.

4.1. Szakképesítési előírásoknak való megfelelés

Az NM Rendelet 2. sz. melléklete által meghatározott munkakörökben foglalkoztatottak rendelkeznek a munkakör betöltéséhez szükséges/előírt szakmai képesítéssel, szakirányú végzettséggel.

V. A szolgáltatások igénybevételének módja, szolgáltatás biztosításának rendszeressége

1. Igénybevétel

Önként mindazok körében, akik Intézményünkhöz fordulnak segítségért annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön.

Jelzőrendszeri tagok jelzését követően.

Civil és magánszemélyek jelzése alapján.

Hatósági kötelezést követően.

A szolgáltatás igénybevételét kezdeményezheti a kliens, hozzátartozója, vagy az észlelő-és jelzőrendszer bármely tagja.

Magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon, vagy írásban. A jelzőrendszer tagjai a szóban megtett jelzésüket kötelesek írásban megerősíteni.

Krízishelyzet esetén telefonos vagy személyes jelzés alapján is intézkedünk, de utólagosan itt is kötelező az írásbeli jelzés megtétele.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, kivétel a gyámhatóság/bíróság által határozatban/végzésben kötelezettek köre.

Igénybevétel feltételei: A törvény által előírt kötelező feladatok, szolgáltatások igénybevétele térítésmentes.

Szolgáltatások térítés mellett: kirándulások, táboroztatások, kulturális szolgáltatások igénybevétele.

A szolgáltatások igénybevételének lehetősége: intézmény telephelyein, valamint a kliens otthonában.

2. A nyújtott szolgáltatások rendszeressége

2.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat

- A nyújtott szolgáltatások hétfőtől – péntekig az SzMSz-ben meghatározott munkaidő keretben érhetők el.
- A szolgálatok általános nyitvatartási rendje a miskolci Területi Szolgáltatási Központokban:

hétfő	12.00 – 16.00
kedd	nincs ügyfélfogadás
szerda	8.00 – 17.30
csütörtök	8.00 – 16.00
péntek	8.00 – 12.00

A települési feladatellátás ügyfélfogadási rendje a család- és gyermekjóléti szolgálatban

1) Bükkzentkereszt – Répáshuta családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti	
	<i>Bükkzentkereszt</i>	<i>Répáshuta</i>
Hétfő	8.00-16.00	
Kedd		
Szerda		7.30-14.30
Csütörtök	12.00-16.00	
Péntek		

2) Harsány családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti
Hétfő	8.00 – 16.00
Kedd	
Szerda	8.00 – 14.00
Csütörtök	8.00-10.00
Péntek	

3) Sajóhidvég-Berzék-Köröm családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat		
	<i>Sajóhidvég</i>	<i>Berzék</i>	<i>Köröm</i>
Hétfő		9.00 –	8.00-12.00
Kedd	8.00-12.00		9.00-12.00
Szerda	12.00 –		12.00-
Csütörtök		13.00-	
Péntek			

4) Mályi családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti
Hétfő	12.00 – 16.00
Kedd	8.00 – 10.00
Szerda	
Csütörtök	14.00 – 16.00
Péntek	

5) Ónod családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti
Hétfő	12.00 – 16.00
Kedd	8.00 – 12.00
Szerda	
Csütörtök	8.00 – 12.00
Péntek	

6) Nyékládháza családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti
Hétfő	13.00 – 16.00
Kedd	
Szerda	13.00 – 17.00
Csütörtök	8.00 – 13.00
Péntek	

7) Sajóbáony családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti
Hétfő	
Kedd	
Szerda	8.00 – 12.00
Csütörtök	8.00 – 12.00
Péntek	

8) Sajóecseg – Sajókeresztúr-Sajósenye családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat		
	<i>Sajóecseg</i>	<i>Sajókeresztúr</i>	<i>Sajósenye</i>
Hétfő		11.00 – 17.00	
Kedd		8.00 – 13.00	9.00-13.00
Szerda		11.00 – 16.00	
Csütörtök	8.00 – 12.00		
Péntek			

- A szolgáltatásban dolgozó családsegítők munkaidejük 50%-át terepen (családlátogatás, igénybevevő ügyében történő kapcsolattartás, ügyintézés, stb.) töltik. Meghatározott időkeretben – állandó időpontban – ügyeletet, illetve fogadó időt biztosítanak.
- A szolgáltatásban szervezett egyéni és csoportos készségfejlesztő, szabadidős, illetve közösségi programokat, időpontjukat, elérhetőségüket havonta – Havi Program Naptár keretében az intézmény honlapján – segitmiskolc.hu – közzé teszi.

2.2. Család- és Gyermekjóléti Központ

- A nyújtott szolgáltatás hétfőtől – péntekig az SZMSZ-ben meghatározott munkaidő időkeretben érhető el.
- A speciális szolgáltatások biztosításának rendjét a Szakmai Program 3. sz. melléklete tartalmazza.
- Az Óvodai és Iskolai Szociális Segítő tevékenység az ellátásba vont oktatási-nevelési intézmények szükségleteihez igazodva valósul meg, valamennyi intézménnyel megkötött együttműködési megállapodás szerint.

VI. A szakmai szolgáltatások dokumentációja

VI.1. Általános és esetvezetéshez kapcsolódó dokumentáció

Jogszabályban rögzített formátumú vagy tartalmú kötelező dokumentáció

- Igénybevevői nyilvántartás (Szt. 20. § és Gyvt. 139. §)
- KENYSZI – Központi Elektronikus Nyilvántartás (415/2015. (XII. 23.) Korm. r.)
- Együttműködési megállapodás (NM Rendelet 8.§ (2) bekezdés szerinti tartalommal)
- Esetnapló (NM Rendelet. 7. sz. melléklet)
- Gyermekeink védelmében adatlaprendszer – alapszolgáltatásban (T-lap, Gysz 1. Gysz 2., Gysz 3., Gysz 4.) amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége felmerül
- Gyermekeink védelmében adatlap rendszer – Család- és Gyermekjóléti Központ ellátásában lévő esetekben – a hatósági intézkedés formájától függően

Jogszabályban nem rögzített formátumú és tartalmú, de kötelező dokumentáció

- KSH-OSAP kérdőív
- Iktatási rendszer
- Esetmegbeszélések, esetkonferenciák feljegyzései, jegyzőkönyvei
- Esetvezetés értékelése
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során készített együttműködési megállapodás (miniszteri ajánlásban)
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során vezetett forgalmi napló (miniszteri ajánlásban)

Nem kötelező, de javasolt adminisztráció

- Forgalmi napló/regiszter (elektronikus felületen)
- Esetvezetés, szociális segítő munka folyamatáról
- Nyilatkozat a szolgáltatás igénybe vételéről
- Formanyomtatványok a szakmai munka segítése érdekében: megkeresés, értesítés, tájékoztatás, stb.

Esetnapló tartalma (4. számú melléklet – esetnapló)

- Együttműködési megállapodás (5. számú melléklet)
- Belső tartalom (6. számú melléklet)
 - Szükségletfelmérés, probléma definíció, cselekvési terv
- Bejövő – kimenő iratok iktatott másolata
- Gyermekeink védelmében adatlap rendszer esetre vonatkozó adatlapjai (ha indokolt)
- Esetvezetés, feljegyzés

Alapszolgáltatásban nyújtott csoportos, közösségi szociális munka, szabadidős és prevenciós programok szolgáltatások dokumentációja – (nincs kötelezően előírt dokumentáció)

- Forgalmi napló
- Szolgáltatási terv
- Feljegyzések
- Folyamat értékelés
- Beszámoló

A Központ által nyújtott speciális szolgáltatások dokumentációja – (nincs kötelezően előírt dokumentáció)

- kapcsolattartási ügyelet: intézményi keret megállapodás, kapcsolattartási ügyeleti napló, feljegyzések, tájékoztatás
- készenléti szolgálat: készenléti napló, feljegyzés, jelző és visszajelző lap
- kórházi szociális munka: munkanapló, feljegyzések, jelző és visszajelző lap
- utcai (lakótelepi) szociális munka: munkanapló, feljegyzések, jelzőlap, visszajelző lap
- családterápia, családkonzultáció: előjegyzési füzet, feljegyzések, jelzőlap, visszajelző lap (illetve esetenaplóban rögzített esetvezetés)
- pszichológiai és jogi tanácsadás: előjegyzési füzet, feljegyzések (illetve esetenaplóban rögzített esetvezetés)
- óvodai, iskolai szociális munka: forgalmi napló, feljegyzések, (illetve esetenaplóban rögzített feljegyzések)

A speciális szolgáltatásokról havonta forgalomösszesítő és statisztika készül.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetésének dokumentációja

A jelzőrendszeri munka egyéni szintjéhez kapcsolódó dokumentáció

- jelzőlap (illetve szóban érkezett jelzés rögzítése írásban)
- visszajelző lap
- kapcsolat felvételi értesítés/értesítés a sikertelen látogatásról és újbóli látogatásról
- tájékoztatási nyilatkozat
- esetenapló, illetve eset jellegétől függően Gysz. adatlapok
- esetmegbeszélés, esetkonferencia feljegyzése, jegyzőkönyve
- jelzések és megtett intézkedések nyilvántartása

A jelzőrendszeri munka szakmaközi szintjéhez kapcsolódó dokumentáció

- jelzőrendszeri tagok számára készített tájékoztató anyagok
- szakmaközi megbeszélések, éves tanácskozás meghívója
- szakmaközi megbeszélések, éves tanácskozás jegyzőkönyve/feljegyzése
- jelzőrendszeri tagok éves beszámolója
- jelzésekről és megtett intézkedésekről készített és megküldött heti jelentés(ek) összesítése, értékelése, elemzése
- éves jelzőrendszeri intézkedési terv
- jelzőrendszeri felelős/tanácsadó beszámolója (negyedéves, éves)

VII.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásról szóló tájékoztatás

a) A szolgáltatás közzétételének helyi módja

- internetes elérhetőség, intézményi honlap – www.segitmiskolc.hu

- helyi médiákban való megjelenés
- szórólap, tájékoztató programfüzet
- társintézményekkel – jelzőrendszer tagjaival való kapcsolattartás
- szakmai rendezvények, konferenciák

b) Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- a szolgáltatást igénybe vevőt, illetve érdeklődőt a családsegítő/ezetmenedzser/tanácsadó tájékoztatja a probléma kezeléséhez igénybe vehető szolgáltatásokról, ellátásokról, támogatásokról, az igénybe vétel módjáról, feltételeiről,
- a családsegítő teljes körű tájékoztatást nyújt az intézmény által biztosított szolgáltatásokról, ellátási formákról (együttműködési megállapodás keretében rögzítésre kerül),
- a MESZEGYI igazgatója – az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról tájékoztatót készít. A tájékoztatót valamennyi telephelyen jól látható módon ki kell függeszteni,
- valamennyi telephelyen ki kell függeszteni az intézmény tanúsítványát, házirendjét, ellátott jogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyitvatartási rendjét, elérhetőségének módját, formáit (cím, telefon, e-mail),
- a panaszkezelés rendjét az intézmény SZMSZ-e, valamint az NM Rendelet 8. § (2) bekezdés szerinti Együttműködési Megállapodás tartalmazza.

VIII. Az ellátottak és személyes gondoskodást végző személyek jogai

a) Ellátottak jogai

Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások teljes körű igénybevételére, valamint speciális helyzete, állapota alapján – az intézmény által biztosítható egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani.

A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:

- az élethez, emberi méltósághoz
- testi épséghez
- testi-lelki egészséghez való jogra.

A szolgáltatás igénybevételét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Az intézmény adottságait figyelembe véve törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására.

A szociális szakember az igénybe vevő érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások jogos érdekeit.

Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A titoktartás védelme minden szóbeli, írásbeli, hang és képanyag rögzített és azokból kikövetkeztethető információra, esettanulmányokra, esetismertetésre is vonatkozik.

A szociális szakember, illetve az őt foglalkoztató intézmény köteles biztosítani, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011 évi CXII. tv. szabályait figyelembe véve személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul,

vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – végrehajtási rendelet, helyi önkormányzati rendelet elrendeli. Különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.

Az érintett tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését.

Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátott jogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől (elérhetősége kifüggesztésre került)

Az intézményvezetőhöz benyújtott panaszt az érintettek bevonásával ki kell vizsgálni, és arról a panaszt tevőt 15 napon belül írásban értesíteni kell. Ha az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

Az intézmény valamennyi alkalmazottjának kötelessége, hogy munkájával a gyermeki jogok maradéktalan érvényesülését szolgálja. A gyermeki jogokat a Gyermek jogairól szóló NEW Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. tv. szellemében a Gyvt. tartalmazza.

A gyermeki jogok védelmi minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek Gyvt-ben meghatározott jogainak védelmét, segíti a gyermekek jogainak megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében.

Az intézmény munkatársai – a gyermekjogi képviselővel – együttműködnek, munkáját segítik. Az ellátottak jogait a továbbiakban az Szt. 94/E §-a határozza meg.

Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai: az Szt. 94/F.- J./§-a tartalmazza.

b) Személyes gondoskodást végző személyek jogai

Az intézményben dolgozók számára biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogukat
- munkájukat elismerjék
- munkájukat megfelelő munkakörülmények között végezhessek.

Az intézményben a szakmai munkakörben foglalkoztatottak közfeladatot ellátó személynek minősülnek (Szt. 94/L.§. (2) bekezdés).

IX. A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása – módja, formái

1. Az intézményben működő szakmai/koordinációs fórumok

- a) Szakmai stábülés a család- és gyermekjóléti feladatokat ellátó szakemberek részvételével
- az intézményben család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakmai stáb működik
 - az adott szakfeladatot érintő szakmai/szervezeti kérdések megvitatására, szakmai információcsere szervezeti kereteinek biztosítása érdekében – éves munkaterv alapján – összehívott szakmai fórumok
 - a szakmai stábokat az illetékes szakmai vezető hívja össze és vezeti
 - a szakmai stábülésekről emlékeztető készül

b) Vezetői értekezlet

- az intézmény, illetve a szakmai, szervezeti egységek szakmai munkájának aktuális, illetve hosszú távú megbeszélésére, a koordinációs, irányítási feladatok ellátására, az információáramlás biztosítása érdekében – kétheti rendszerességgel összehívott fórum
- a vezetői értekezletet az igazgató/intézményvezető hívja össze és vezeti
- a vezetői értekezleten részt vesz az igazgató/intézményvezető, szakmai-, szervezeti egységek vezetői/intézményvezetők, gazdaságvezető, (témától függően),
- a vezetői értekezletről emlékeztető készül

c) Munkacsoportok – szakmai, szervezeti egységek – csoportmegbeszélései:

- a szakmai, szervezeti egység vezetője (intézményvezető) hívja össze és vezeti heti rendszerességgel
- a csoportmegbeszélés feladata:
 - a csoportot érintő aktuális problémák megbeszélése
 - a csoport tagjainak tájékoztatása a vezetői értekezleten született döntésekről, javaslatokról, határidős feladatokról,
 - problémás esetek áttekintése
 - lezárásra kerülő esetek áttekintése, gondozási folyamat értékelése
 - folyamatosan működő, illetve szervezés alatt lévő szolgáltatások, csoportok kapcsán felmerülő problémák megbeszélése,
 - a vezetői értekezlet felé továbbítandó kérdések, felvetések, javaslatok összegyűjtése.
- A csoportmegbeszélésről feljegyzés készül

d) Szupervízió

- az intézmény havi egy alkalommal – 5 (3+2) csoportban 1,5 óra időtartamban – szupervíziót biztosít a munkatársak számára szakmai személyiségfejlesztés, karbantartás érdekében
- a szupervíziót az intézmény által megbízott külső szakember vezeti
- a szupervízión minden szakalkalmazott számára a részvétel kötelező.

e) Egyéb munkacsoportok

- egy-egy meghatározott szakmai feladat ellátására, szakmai protokollok kidolgozására meghatározott ideig működő teamek
- társadalmi problémák, illetve a kollégákat érdeklő kérdések megvitatására létrejövő – önkéntes részvétellel működő csoportok (pl. „Észbontogató”)

**2. Belső
képzések –
szakmai
továbbképzés
ek**

- Az intézmény stratégiai csoportja a dolgozók körében végzett felmérés, ill. a szakmai igények alapján belsőképzéseket, szakmai tapasztalatcsere fórumokat szervez
- Az intézmény támogatja a munkatársak szakmai továbbképzéseken, képzéseken, konferenciákon való részvételét
- Az intézmény – maga is – szervez továbbképzéseket, konferenciákat, szakmai fórumokat

- 9. Működési nyilvántartás, Továbbképzési kötelezettség, Vezetőképzés**
- SZMSZ-ben foglaltak alapján.

Miskolc,.....

igazgató/intézményvezető

Záradék

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2019.....05.03.....



.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Handwritten signature and initials.

A szakmai program mellélete

1. sz. melléklet

**Család- és gyermekjóléti szolgálat
ellátási területe**

Berzék, Bükkszentkereszt, Harsány, Köröm, Mályi, Miskolc, Nyékládháza, Ónod, Répáshuta,
Sajóbábony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókeresztúr, Sajósenye

**Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe
Miskolc járás települései**

Járás székhelye: Miskolc

Járás illetékességi területe:

Alsózsolca, Arnót, Berzék, Böcs, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Emőd, Felsőzsolca, Gesztely, Harsány, Hernádkak, Hernádnémeti, Kisgyőr, Kistokaj, Kondó, Köröm, Mályi, Miskolc, Nyékládháza, Onga, Ónod, Parasznya, Radostyán, Répáshuta, Sajóbábony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókápolna, Sajókeresztúr, Sajólád, Sajólászlófalva, Sajópálfala, Sajópetri, Sajósenye, Sajóvamos, Sóstófalva, Szirmabesenyő, Újcsanáros, Varbó

**Speciális szolgáltatások biztosításának rendje
MESZEGYI**

	szolgáltatás	szolgáltatás biztosításának helye	szolgáltatás időpontja, rendszeressége
1.	pszichológiai tanácsadás (45/60 perc/óra)	Miskolc – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530, Miskolc, Arany János u. 37.	heti 4 óra szerda 9.15-10.45 szerda 16.30-18.00
		Miskolc – Avasi Területi Szolgáltatási Központ 3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.	heti 3 óra szerda 15.00-18.00
		Miskolc – Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ 3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.	heti 4 óra kedd 15.30-17.00 szerda 14.45-16.15
		Miskolc – Kassai Területi Szolgáltatási Központ 3526 Miskolc, Kassai u. 19.	heti 4 óra kedd 12.30-14.00 szerda 12.30-14.00
		Miskolci Járás – Miskolc, Stratégiai csoport 3530 Miskolc, Arany János u. 37. (Bükkszentkereszt, Répáshuta, Szirmabesenyő, Bükkaranyos, Kisgyőr, Harsány, Kistokaj, Sajóbábonny, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Sajóvámos, Sajósenye, Sajópálfala)	I. és III. hét, 2-2 óra csütörtök 15.00-17.00
		Miskolci Járás – Sajószentpéter 3770 Sajószentpéter, Kossuth u. 40. (Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Varbó, Sajólászlófalva)	II. hét, 2 óra kedd 14.00-16.00
		Miskolci Járás – Nyékládháza 3433 Nyékládháza, Kossuth u. 47. (Nyékládháza, Emőd, Mályi, Ónod)	I. és III. hét, 2-2 óra kedd 16.00-18.00
		Miskolci Járás – Böcs 3574 Böcs, Hősök tere 1. (Böcs, Berzék, Köröm, Sajóhídvég, Hernádnémeti, Hernádkak, Újcsanáros)	I. és II. hét, 2-2 óra péntek 9.00-11.00
Miskolci Járás – Felsőzsolca 3561 Felsőzsolca, Kassai u. 32. (Felsőzsolca, Alsózsolca, Sajólád, Sajópetri, Onga, Arnót, Gesztely, Sóstófalva)	I. és II. hét, 2-2 óra péntek 11.30-13.30		
2.	jogi tanácsadás (60 perc/óra)	Miskolc – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530, Miskolc, Arany János u. 37.	heti 2 óra péntek 8.00-10.00
		Miskolc – Avasi Területi Szolgáltatási Központ 3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.	heti 2 óra szerda 15.00-17.00
		Miskolc – Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ 3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.	heti 2 óra csütörtök 8.15-10.15
		Miskolc – Kassai Területi Szolgáltatási Központ	heti 2 óra szerda 10.00-12.00

		3526 Miskolc, Kassai u. 19.	
		Miskolci Járás – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530 Miskolc, Arany János u. 37. (Bükkszentkereszt, Répáshuta, Szirmabesenyő, Bükkaranyos, Kisgyőr, Harsány, Kistokaj, Sajóbáony, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Sajóvamos, Sajósenye, Sajópálfala)	heti 1 óra péntek 10.00-11.00
		Miskolci Járás – Sajószentpéter 3770 Sajószentpéter, Kossuth u. 40. (Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Varbó, Sajólászlófalva)	II. és IV. hét, 1-1 óra szerda 9.00-10.00
		Miskolci Járás – Nyékládháza 3433 Nyékládháza, Kossuth u. 62. (Nyékládháza, Emőd, Mályi, Ónod)	I. és III. hét, 1-1 óra szerda 11.45-12.45 ill. szerda 12.00-13.00
		Miskolci Járás – Böcs 3574 Böcs, Hősök tere 1. (Böcs, Berzék, Köröm, Sajóhidvég, Hernádnémeti, Újcsanáros)	I. és III. hét, 1-1 óra szerda 10.15-11.15 ill. szerda 10.30-11.30
		Miskolci Járás – Felsőzsolca 3561 Felsőzsolca, Kassai u. 32. (Felsőzsolca, Alsózsolca, Sajólád, Sajópetri, Onga, Arnót, Gesztely, Sóstófalva)	III. hét, 1 óra szerda 9.00-10.00
		Miskolci Járás – Gesztely 3715 Gesztely, Petőfi u. 44. (Gesztely, Sóstófalva, Hernádkak)	I. hét, 1 óra szerda 9.00-10.00
		Miskolci Járás – Onga 3562 Onga, József Attila u. 5.	II. hét, 1 óra szerda 10.30-11.30
		Miskolci Járás – Alsózsolca 3571 Alsózsolca, Kossuth L. u. 104.	II. és IV. hét, heti 1-1 óra szerda 11.45-12.45 ill. szerda 10.30-11.30
3.	családterápia, családkonzultáció, családi döntéshozó konferencia	Miskolc – Stratégiai csoport 3530 Miskolc, Arany János u. 37.	folyamatosan heti munkaidőben, előzetes egyeztetés alapján
4.	kapcsolattartási ügyelet	Miskolc, Miskolci Járás – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530 Miskolc, Arany János u. 37.	péntek 12.00-18.00 szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
		Miskolc, Miskolci Járás – Avasi Területi Szolgáltatási Központ 3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.	péntek 12.00-18.00 szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
		Miskolc, Miskolci Járás – Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ 3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.	péntek 12.00-18.00 szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
		Miskolc, Miskolci Járás – Kassai Területi Szolgáltatási Központ 3526 Miskolc, Kassai u. 19.	péntek 12.00-18.00 szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
5.	kórházi szociális munka	Miskolc, Miskolci Járás – MESZEGYI, Család- és Gyermejjóléti Központ 3530 Miskolc, Szemere u. 5.	heti 40 óra megosztva intézményben, és a területen működő kórházakban
6.	készenléti szolgáltatás	Miskolc, Miskolci Járás – MESZEGYI	heti 128 óra

			a nyitvatartási időt követően
7.	utcai-, és lakótelepi szociális munka	Miskolc, Miskolci Járás – Család- és Gyermekjóléti Központ 3530 Miskolc, Szemere u. 5.	heti 40 óra

4. sz. melléklet

MISKOLCI EGYESÍTETT SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYERMEKJÖLÉTI
INTÉZMÉNY

ESETNAPLÓ

Nyilvántartásba vétel kelte: _____ év _____ hó _____ nap

ANYL szám: _____

Szr:	Esetszám:	Anyja neve	Születési hely, idő	TAJ	Rokoni kapcsolat/ Családi állapot, csak 1. nél	Iskolai végzettség	Munkahely/oktatói intézmény/ Gazdasági aktivitás	Megjegyzés
1.					/			
2.								
3.								
4.								
5.								

Lakóhelye:

Tartózkodási helye, ott tartózkodás minősége:

Változás:

Változás:

Elérhetőség: (telefonszám, e-mail cím) _____

Állampolgársága, külföldi állampolgár esetén Magyarországon való tartózkodásának jogcíme: Magyar _____

Családsegítő:

_____ -tól _____ -ig

Családsegítő:

_____ -tól _____ -ig

Családsegítő:

_____ -tól _____ -ig

Családsegítő:

_____ -tól _____ -ig

Együttműködési megállapodás megkötésének időpontja: _____ év _____ hó _____ nap

Az együttműködési megállapodás megszűnésének időpontja: _____ év _____ hó _____ nap

Dátum	A családsegítő által nyújtott szolgáltatás (telefonon v. családlátogatás v. intézményben történt találkozás alkalmával)	Aláírás	Következő találkozás megállapodásának rögzített időpontja

Intézményi kapcsolatok:	Kapcsolattartó személy:	Telefonszám:

1. számú melléklet
Együtműködési megállapodás
Család- és gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételére

Mely létrejött egyrészről a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban: **MESZEGYI**) 3530 Miskolc, Arany J. u. 37. család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó Szolgáltatási Központ (mint szolgáltató)

Szolgáltatási Központ neve:	
Szolgáltatási Központ címe:	
Szolgáltatást nyújtó családsegítő neve:	
Szolgáltatást nyújtó családsegítő elérhetősége:	Tel: _____ Email: _____
másrészről a család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybevevő	
Neve:	Születési név:
Anyja neve:	Születési helye, ideje:
Lakhelye:	Tartózkodási helye:
Elérhetősége:	Tel: _____ Email: _____
TAJ szám:	
között, illetve a család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő törvényes képviselője	
Neve:	
Lakhelye:	Tartózkodási helye:
Elérhetősége:	Tel: _____ Email: _____
között.	

Együtműködési megállapodás tárgya

A család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó az 1993. évi III. törvény (Szt.) 64.§-ában, valamint az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 39.§-ában meghatározott és a jelzett, illetve feltárt problémák kezeléséhez/megoldásához szükséges szolgáltatások igénybe vétele, a probléma(k) megoldásában való – cselekvési terv szerinti - együtműködés.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás tartalma

A család és gyermekjóléti szolgáltatás tartalmát az 1993. évi III. törvény (Szt.) 64.§., az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 39.§-a, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 6-18.§-a tartalmazza (melyről a tájékoztatást jelen Együtműködési Megállapodás melléklete tartalmaz.)

Nyilvántartás vezetése

A család és gyermekjóléti szolgálat igénybevevői nyilvántartás vezetésére kötelezett szolgáltató. Az igénybe vevői nyilvántartás vezetésének szabályait és adattartalmát az 1993. évi III. törvény (Szt.) 18.§. – 24.§-a, valamint az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 137.§ - 142.§-a határozza meg.

A szolgáltató szakmai dokumentáció vezetésére kötelezett, melynek tartalmát a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 7.sz. melléklete határozza meg.

A szolgáltató az igénybe vevői nyilvántartás adattartalmát, valamint a szakmai dokumentációt, az Szt. és Gyvt. adatkezelésre vonatkozó előírásai szerint kezeli, szigorúan betartva a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat.

Panaszjog gyakorlása

A család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselője panasszal élhet, a szolgáltató intézmény/családsegítő részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével, azok elmulasztásával kapcsolatban, így különösen:

- tájékoztatás elmulasztása,

- szolgáltatás körülményeit érintő kifogások,
- az intézmény vezetője, munkatársak részéről szakmai, titoktartási kötelezettség megszegése,
- az igénybe vevő személyiségi jogainak sérelme esetén.

A panaszt az intézmény (MESZEGYI) igazgatójánál szóban vagy írásban lehet meg tenni (a szóban tett panaszról feljegyzés készül).

A panaszt az intézmény (MESZEGYI) igazgatója vizsgálja ki. Az igazgató a panasz megtételétől számított 15 munkanapon belül köteles a panasztevőt írásban tájékoztatni a panasz kivizsgálásának eredményéről, a megtett intézkedésekről.

Amennyiben a panaszt tevő nem ért egyet a kivizsgálás eredményével és az intézkedéssel, a kézhezvételtől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az intézményben ellátott jogi és gyermekjogi képviselő működik, elérhetősége a szolgáltatási központban megtalálható.

A szolgáltatást igénybe vevő nyilatkozata

Alulírott, mint a család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselője nyilatkozom arról, hogy a család és gyermekjóléti szolgáltatás elemeiről, tartalmáról, feltételeiről, valamint az igénybevételhez kapcsolódó – jogszabály által előírt – nyilvántartásokról, valamint szakmai dokumentációvezetési kötelezettségről tájékoztatást kaptam.

Tudomásul veszem, hogy az intézményi nyilvántartáshoz köteles vagyok adatokat szolgáltatni, valamint az adataimban bekövetkezett változásokról a szolgáltatót haladéktalanul tájékoztatni.

Nyilatkozom továbbá arról, hogy a család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe veszem és együttműködök a jelzett, ill. feltárt probléma kezelésében.

Dátum:

.....

szolgáltatási központvezető

.....

igénybe vevő/törvényes képviselő

.....

szolgáltató

(Szt. 122/A. § alá tartozó esetekben)

Tájékoztató a család és gyermekjóléti szolgáltatás tartalmáról, a szolgáltatás tartalmi elemeiről

1. Tájékoztatói feladatai körében

- szociális és egyéb információkat gyűjt az igénybe vevők tájékoztatása érdekében,
- tájékoztatja az igénybe vevőt jogairól – élethelyzetétől függően – igénybe vehető támogatási formákról, ellátásokról (a támogatás, ellátás igénybe vételének módjáról, feltételeiről).

2. Szociális segítő munka keretében

- segítséget nyújt a családban jelentkező működési zavarok elhárításában, ellensúlyozásában,
- természetes támaszok, erőforrások, valamint szakmai szolgáltatások bevonásával segíti a problémák kezelését, újabb problémák kialakulásának megelőzését,
- koordinálja az esetkezelésben résztvevők (szakemberek, szolgáltatók) együttműködését,
- szükség szerint esetszabesztélés/esetkonferenciát szervez,
- szükség szerint, de legalább hat havonta – az igénybe vevő bevonásával – értékeli az esetkezelés folyamatát,
- egyéni készségfejlesztést nyújt,
- csoportos készségfejlesztést szervez,
- szociális, életvezetési és mentálhigénés tanácsadást biztosít.

3. Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájárulás érdekében

- figyelemmel kíséri az igénybe vevőt – személy, család, gyermek veszélyeztető körülményeket, szolgáltatások, ellátások, támogatások iránti szükségleteit,
- együttműködik a területen található szolgáltatókkal – az igénybe vevő számára szükséges – ellátások közvetítése érdekében,
- segítséget nyújt a támogatások, ellátások, szolgáltatások igénylésében,
- hozzáférést biztosít – a család és gyermekjóléti központnál igénybe vehető szolgáltatásokhoz, úgymint:
 - kapcsolattartási ügyelet
 - jogi tanácsadás
 - pszichológiai tanácsadás
 - családterápia, családkonzultáció
 - mediáció

4. Prevenációs tevékenység körében

- veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet az ellátási területén,
- szabadidős és közösségi programokat szervez,
- adatbázist működtet a településen elérhető szabadidős és közösségi programokról, más szociális és gyermekjóléti ellátásokról, szolgáltatásokról.

5. Hivatalos ügyek intézése körében

- segítséget nyújt az igénybevevő hivatalos ügyeinek intézésében,
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségeiről,
- gyámhivatal, valamint a család és gyermekjóléti központ felkérésére – a jogszabályban rögzített esetekben – környeztanulmányt készít.

Belső tartalom

1. A probléma definíciója:

- 1.1. Elsődleges (hozott) probléma típusa:
 - 1.1.1. Életvitel
 - 1.1.2. Családi, kapcsolati (családon belüli bántalmazás, kapcsolati erőszak)
 - 1.1.3. Lelki-mentális
 - 1.1.4. Gyermeknevelési
 - 1.1.5. Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség
 - 1.1.6. Magatartászavar, teljesítményzavar
 - 1.1.7. Anyagi
 - 1.1.8. Foglalkoztatással kapcsolatos
 - 1.1.9. Egészségkárosodás következménye
 - 1.1.10. Ügyintézéshez segítségkérés
 - 1.1.11. Információkérés
 - 1.1.12. Egyéb:

1.2. Közösén meghatározott probléma:

2. Cselekvési terv:

.....
családsegítő aláírása

.....
az ellátást igénybe vevő aláírása

3. Intézkedések:

.....
családsegítő aláírása

Ellenőrző személy neve:
Ellenőrzés időpontja:

.....
ellenőrző személy aláírása